ԺԶ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 4150 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ 21/2 ՆՈՅԵՄԲԵՐ 1899 ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ 28 ՃԷՄԱԶԻԻԼ ԱԽԸՐ 1317 ԺԶ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 4150

درعلیه‌ده غلطه‌ده (آره‌ولك) غزته‌سی اداره‌خانه‌سنه
ՊՈԼԻՍ, Ղալաթիա, Նորաշէնեան խան

Les annonces sont reçues
à la Direction du Journal "AREVELK„
Galata, CONSTANTINOPLE.

Նամակ կամ որ եւ է գրութիւն պէտք է ուղղել
ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԹԵՐԹԻ
ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԵԱՆ

20 ՓԱՐԱ.

ԱՐԵՒԵԼՔ
ՕՐԱԹԵՐԹ
ԱԶԳԱՅԻՆ, ԳՐԱԿԱՆ ԵՒ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Պոլսոյ եւ գաւառներու համար	տարեկան.	140	Ղրշ
» » »	վեցամսեայ.	70	»
» » »	եռամսեայ.	40	»
Օտար երկիրներու համար	տարեկան.	40	Ֆրք
» » »	վեցամսեայ.	20	»

Դրամի փոխարէն փոստայի փուլ կ'ընդունուի, 115 դրուշի փուլը 100 դրուշի հաշուով:
Տեղական թղթատարի ծախքը բաժանորդներուն կը վերաբերի:
Ծանուցմանց համար պէտք է դիմել ուղղակի խմբագրատուն:

20 ՓԱՐԱ.

ԲԱՆԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆ
ՄԱՏԹԷՈՍ ՄԱՄՈՒՐԵԱՆԻ
ԻՐ ՅՈԲԵԼԵԱՆԻ ՀԱՆԴԷՍԻՆ ԱՌԹԻՒ

Երէկ իրիկուն Իզմիրէն ստացանք պատճէնը այն բանախօսութեան զոր արտասանած է Մատթէոս էֆ. Մամուրեան, կիրակի օրը, իր յոբելեանի հանդէսին մէջ։ Ալեզարդ գրագէտը իր խօսքը ուղղած է Առաջնորդ Սրբազանին, — որ ստանձնած էր այս յոբելեանի տօնման նախաձեռնութիւնը ու նախագահեց կարգադիր Մասնախումբին, ինչպէս նաեւ կիրակի օրուան հանդէսին, — և հանդիսականներուն։ Բայց միեւնոյն ժամանակ ուղղած է այն ամէն ազգայիններուն որոնք հեռուէն կամ մօտէն իրենց մասնակցութեան բաժինը նուիրեցին։

Ահաւասիկ այդ բանախօսութիւնը.

Ամեն. Ս. Հայր և պատուական հանդիսականք.

Չեմ գիտեր ինչպէ՛ս բացատրել այլ եւս զգացմունքն ու խոկմունքն որ կը յուզեն և կ'ալեկոծեն սիրտս ու միտքս, այս հանդիսաւոր ժամուս, լսելով և յօժարամիտ ընդունելով իմ անուան ուղղուած ու ընծայուած այս ուղերձները, նամակները, հեռագրերն ու նուէրները որ դեռ այլազան ոճով ու բացատրութեամբ, դեռ տարբեր ձեւով ու քանակով, բայց բոլորն ալ միեւնոյն յատկանիշն ունին, բոլորն ալ համանման տաք սրտերէ կը բղխին և ինծ է՛ն թանկագին ու է՛ն գնահատելի սիրոյ ու համարման հաւաստիք են, ամէն դասակարգէ, մօտաւոր ու հեռաւոր արենակիցներէ, պատկառելի եկեղեցականներէ և պաշտօնական ու ականաւոր անձերէ, ազնուամիտ ուսումնական մարմիններէ, լուսասէր պաշտօնակիցներէ և հին ու նոր ընտիր ու երախտագէտ սաներէ հասնելով, միահամուռ կը շարժեն հոգւոյս թելերը։ Այո՛, պատուական հանդիսականներ, չեմ գիտեր ինչպէ՛ս այլայլութիւնս զսպելով զգացածս և խորհածս անշփոթ յայտնեմ ձեզ։ Այս խոստովանութիւնքս հնամի, կամ ինչպէս վաղուց սովոր են զիս կոչել, գրչի ալեւոր նահապետին կողմէ, որ գրեթէ կէս դարէ ի վեր լեզու ու մելան կը թափէ, թո՛ղ տարօրինակ չթուի ձեզ, խնդրեմ, վասն զի, որչափ որ տակաւին խելքս գլուխս է, կարծեմ թէ այս պահուս գրիչս ու լեզուս կը կթոտին։ Արդարեւ՝ իմ կենաց երկար ընթացքին մէջ ներկայ եմ գտնուած այլ և այլ յուզիչ ու ողոքալի տեսարաններու, սակայն չեմ տեսած տոհմային համակրութեան և ոգեւորութեան այն սիրալիր ու շնորհաւորական արտայայտութիւններն, որոնց ազնուամիտ ներկայացուցիչները՝ կրթութեան այս տաճարին մէջ համախումբ՝ կոչուած են հանդիսապէս տօնել և հռչակելու մեր Սրբազան Առաջնորդ Հօր նախագահութեամբ կազմուած կարգադիր Յանձնաժողովին հետ յոբելեան մը որուն նախաձեռնութեան ու կարգադրութեան շնորհը՝ կը պարտաւորիմ Նորին բարձր Սրբազնութեան, պաշտօնական մարմնոյն ջանից և ձեր եռանդագին քաջալերութեան։

Եթէ կայ միայն ներկայ պարագային մէջ զարմանալի բան մը, այս է նախ՝ յոբելեանի մը տօնախմբութիւնը մեր ազգային շրջանակին մէջ ուր ցարդ այդպիսի հանդէսի մը թո՛ղ կատարումը, գաղափա՛րն իսկ անլուր, նորանշան երեւոյթ մըն էր, և գրեթէ լոկ Եւրոպացւոց յատուկ ոչ հազուադէպ սովորութիւն մը։ Երկրորդ անակնկալ երջանկութիւնն է ենթակային ընտրութիւնը իբրեւ արժանի յոբելեանիդ, մինչդեռ աւելի արժանաւոր մշակներ եթէ ոչ անփառունակ, անտես կը մնան։ Եւ հաւատացէք, ազնիւ հանդիսականք, սուտ համեստութենէ դրդուելով չէ որ կը յայտարարեմ թէ չէի ակնկալեր այս մրցանակին որ այսօր կ'ընծայուի ինծ՝ իմ կենացս վերջին շրջանը բոլորելու միջոցիս. այո՛, բնաւ չէի երազեր ազգային գնահատութեան այս շնորհալի և իրական ցոյցերուն որով կը յօժարիք պսակել իմ բազմամեայ աշխատութիւնս՝ դաստիարակական, գրագիտական, խմբագրական ասպարէզին մէջ։

Եւ սակայն՝ քանի որ անտեսական հասակէս ինծի նշանաբան ընտրած էի գործունէութիւն, անձայն անշշուկ գործունէութիւն մը որ նպատակ ունէր բոլորել անցընել անվտանգ՝ կենաց դժուարին ու փշալից տարիները, անվհատ տոկալ տնական ծանր հոգերու, քանի որ տիրական փափաք մը, անձնուիրութիւն անուանեցէք կամ փառասիրութիւն, կը մղէր զիս՝ ամէն ձախող ու դառնաշունչ հովերու դիմագրաւ, հետեւիլ շաւղի մը որ կրնար տանիլ զիս ճշմարտութեան, իրաւասիրութեան և տոհմային արժանապատուութեան պաշտպանութեան, թէեւ սոսկ կռուէն կարեվէր կ'ելլէի, սակայն բնաւ այս ուղղութիւնը բռնելով չէի կարծեր որ նոր արժանիքի մը կը տիրանամ, չէի յուսար որ իրաւունք մը ստացած պիտի լինիմ տոհմային վարձատրութեան, վասն զի այս համոզումը կը տածէի, բնաւորութեանս կամ ուսումնասիրութեանս ու փորձառութեանս բերմամբ որ պարզապէս պարտաւորութիւն մը կը կատարէի, պարտաւորութիւն որու տրիտուրն էր, եթէ ոչ միշտ ժողովրդային բարոյական հաւանութեան, գէթ ներքին գոհունակութեան աղբիւր մը, որ թէեւ երբեմն կը պղտորէր անմեկնելի հակառակութեամբ, թշնամութեան և այլ սնոտի քսութեան պատճառաւ։ Սակայն չէի մնար անյոյս, չէի տրտնջեր յաւէտ մարդկային անօրէնութեան ու բաղդի հարուածներուն դէմ։ Այլ կը ջանայի աննկուն կամքով կանգուն՝ շարունակել կենցաղ մը, որ ինչպէս ամէն մարդկային կենցաղ, ենթակայ էր ուրախութեան յարակից տրտմութեանց և համբերութեամբ սպասելով արդարութեան և պատմութեան վճռոյն՝ գէթ առժամեայ դեղ ու դարման փնտռել աղօթքի՝ այն է աշխատութեան մէջ, արդարասէր և ուսումնասէր անձերու պաշտպանութեան մէջ՝ Ազգիս բարոյական ու մտաւորական զարգացման փառասիրութեանս մէջ։

Եւ այսպէս կարծես բնականաբար յառաջ եկան իմ տեսչական եւ ուսուցչական խնամոց յանձնուած եւ ուրեմն զանազան կողմեր՝ պատուաւոր պաշտօններու և դիրքերու տէր եղած, սրտով ու մտքով զարգացած բազմաթիւ ընտիր ընտիր սաներ ու սանուհիներ։ Այսպէս, կրթութիւնը մուտ ու ծաւալում գտաւ հայ հասարակութեան յետին խաւերուն մէջ իսկ, և այսպէս լոյս տեսան իմ զանազան երկասիրութիւններս, շատ անգամ վշտակրած հոգւոյս արտասուքովը թրջուած, որ ձեր ուշադրութեան արժանի դատուելով, հրապարակային գովելի գովասանութեամբ և վարձատրութեամբ կը պատուէք, անշուշտ վստահ լինելով որ յոբելեարն այդ չքեղ ցոյցերով գոռոզութեան հովեր առնելու հակումն ու բնոյթը չունի, վասն զի գիտէ թէ ոչ այնքան մը գրականութեան համեստ մշակ մը քաջալերելու, որքան գաղափար մը, իտէալ մը փառաբանելու վսեմ նպատակն ունիք, այսինքն աշխատութեան նուիրական իրաւունքը, ուղիղ, օգտակար, ու գիտական միջոցներով տոհմային նկարագիրը ազնուացնելու նկրտող աշխատութիւնը, որուն մէջ իրենց բաժինն ունին ու պիտի ունենան եկեղեցականն ու աշխարհականը, գիտունն ու մեծատունը, ուսուցիչն ու գրագէտը, վաճառականն ու գործաւորը, արդիւնաշատ աշխատութիւնը, որ մարդկային ազգի հոյակապ և շինիչ քաղաքակրթութեան մը փառապանծ կոթողներու եական գրգիռն ու շարժիչ զօրութիւնը եղած է։

Եւ այդ զօրութեան հլու հպատակ, և սակայն անխոնջ ու անխնայ շահատակ ժամանակի ու աշխատանքի կիրառութեան մէջ, եթէ ոչ շատ խելք՝ աչքի լոյս թափելու հակամէտ գիշերային մթութեան մէջ, ոչ այնքան նիւթական աւելորդ շահու համար որ միշտ սահած սպրդած է ձեռքէս, որքան զոհողութեանց գնով պարտք կատարելու գոհունակութեան համար, տքնած մաշած եմ։

Եւ այս ուղղութեամբ եկաւ հասաւ մեր կեանքն այն վիճակին, ուր աշխատանքը ողբերգաբար, բժշկական խորհրդով, իբր արգիլեալ պտուղ նկատուեցաւ տկարացած և վատոյժ մարմնական կազմութեանս պատճառաւ, և այն օրէն սկսաւ ինծ համար ծայրայեղ տրտմութեան արդիւնք եղող հիւանդութեան մը ցաւերն, զոր ամոքելու համար թէեւ բժշկական ու ընտանեկան խնամքներ անպակաս եղան, սակայն ինչո՞ւ չըսեմ առանց մեծարանութեան կամ առանց դըգըրաուելու յաւակնութեան, որ ամէն տառապանք համբերատար ոգւով կրելու պատրաստ, կը յուսայի որ վերջապէս իմ վերջին ժամս հասած էր և անտրտունջ կը սպասէի վախճանիս՝ ներքին խնդութեամբ ըսելով մտովին. —Իմ պաշտօնս աւարտած եմ այս աշխարհիս մէջ. պիտի թողում իմ երկրի սիրականներս ու պիտի երթամ երկինք՝ իմ վաղամեռիկ անուշ ու սիրուն զաւակներս գտնելու։

Բայց Նախախնամութիւնն այլապէս տնօրինեց, իմ փափաքս ի դերեւ հանեց ու ամիսներ հիւանդագին տառապելէ ետեւ բոյժ գտած, կը ներկայանամ ձեր պատկառելի ու մեծարելի ատեանը . . . ։ Եւ դուք ազնուասիրտ հանդիսականք, ձեր համակրական ու խրախուսական ծափերով ու ներբողներովը ամբարտաւանութեան զգացում մը չէ որ կը ներշնչէք ինծ, ո՛չ, վասն զի քաջ գիտեմ իմ արժանիքիս չափն ու աստիճանը. այլ կ'ազդէք ինծ նոր ոյժ ու կորով, կը պատկերէք ինծ արդարութեան մէկ նոր յաղթանակի արտայայտութիւնը, և այսպէս կարծես կը յորդորէք զիս յարատեւել ու գործել վաղուց ընտրած ասպարէզիս մէջ։

Բայց ի՞նչ կրնայ ընել այսուհետեւ ալեւոր ծերունի մը գրական նորագոյն թարմութեան մէջ որոնց այնքան կարօտ է Հայութիւնը. ի՞նչ կրնայ ընել նա որ կենաց շրջանը գրեթէ բոլորած, իր պաշտօնավարութեան պայմանաժամը լրացած՝ կը հրճուի իր վերջալոյսին՝ դիտել նոր սերունդին հմայական հզօր կարողութեանց ճիգունքը՝ որ գիտութեան նորագոյն միջոցներով ու մեթոտներով զօրացած, աւելի ուժեղ, աւելի թափանցող լեզուով ու գրչով պիտի յաջողի բացատրել ազգերու կենսականութեան դասել գերընտիր ճշմարտութիւնները։ Արդէն զանազան հրապարակութեանց մէջ իմ դաւանանքս, լուսաւորութեան այլեւայլ ճիւղերուն մէջ, Հայութեան հետեւելիք սկզբանց մասին խօսած եմ, և միթէ այժմ տե՞ղն է կրկնել թէ կը հաւատամ որ ազգի մը բարգաւաճումը լոկ նիւթական առաւելութեան մէջ չի կայանար, այլ և բարոյական զօրութեան ու հոգեկան հանգամանաց մէջ։ Թէ կը հաւատամ որ Հայերը մարդկութեան մի փոքր, այլ ազնիւ ու շինիչ մի մասը պիտի կազմեն ցորչափ հետեւին այն սկզբանց որ պատուոյ, օրինապահութեան, համերաշխութեան և գիտական օրինաց վրայ հիմնուած են։

Մ. ՄԱՄՈՒՐԵԱՆ

(Մնացեալը վաղուան թուով)

ՀԱՅ ԵԿԵՂԵՑԻՆ
ԵՒ
ՀԱԲԷՇԻՍՏԱՆ

Արեւելքի Երուսաղէմի յարգելի թղթակիցը «Հայ Եկեղեցին և Հաբէշիստան» վերնագրով յօդուածիս պատասխանելով կը յայտարարէ թէ,

Ա.—Հաբէշները երբեք Հայ Եկեղեցւոյ իրաւասութեան ներքեւ չեն գտնուած։

Բ.—Երուսաղէմի Հայոց վանքէն երբեք Հայ վարդապետներ չեն խնդրած իբրեւ քարոզիչ։

Գ.—Հայ եկեղեցականաց Հաբէշիստանի մէջ բնակութիւնը կրնայ ենթարկուիլ Ղպտիներու հալածանքին։

Թէ Հաբէշները իրենց ձեռնադրութիւնը Ղպտիներէն կ'ընդունին՝ կրնայ ամէն ժամանակի համար ճշմարտութիւն մը եղած ըլլալ, բայց ատիկա չենք կարծեր որ ուղղակի առնչութիւն ունենայ իրաւասութեան հարցին հետ։ Հայ Կաթոլիկները, զոր օրինակ, Հռոմայ իրաւասութիւնը կ'ընդունին, բայց իրենց ձեռնադրութիւնը անկախաբար իրենք կը կատարեն։ Քանի որ մեր յօդուածին պատասխանը Երուսաղէմէն կու գայ, մենք ալ օրինակները Երուսաղէմէն մէջ բերենք, ցոյց տալու համար թէ Հայ Եկեղեցին օրէնքով ընդունուած միջամտութիւններ ունեցած է հաբէշ քրիստոնեայ հասարակութեան գործերուն, ինչ որ կը նշանակէ թէ որոշ սահմաններու մէջ հեղինակութեան իրաւունք, ուրիշ բառով իրաւասութիւն կը վայելէ Հաբէշներու կրօնական գործերուն մէջ։

Յայտնի է թէ մինչեւ այսօր, Երուսաղէմի Հաբէշները Օսմ. կայս. կառավարութեան հետ իրենց պաշտօնական յարաբերութիւնները Երուսաղէմի Հայոց Պատրիարքին միջոցաւ կը կատարեն։

Յայտնի է թէ Երուսաղէմի Հաբէշները իրենց ննջեցեալները Հայոց Ս. Փրկչի գերեզմանատունը կը թաղեն։

Յայտնի է թէ Երուսաղէմի Հաբէշները իրենց կրօնական արարողութիւնները Հայոց հետ կը սկսին և Հայոց հետ կը վերջացնեն։

Յայտնի է թէ, բաւական թուով Հաբէշներ իրենց դաստիարակութիւնը ստացած են Երուսաղէմի Ժառանգաւորաց վարժարանին մէջ և լաւ հայերէն սորված։ Անոնցմէ մէկը, Գահիրէաբնակ Պօղոս էֆ. Կարապետեանի որդեգիրը, որ Գաբրիէլ Պօղոսեան անունով կը ճանչցուէր, շրջանաւարտ Երուսաղէմի Հայոց Ժառանգաւորաց վարժարանին, քաջ հայագէտ, այժմ Մենելիք Թագաւորին անձնական թարգման է. ուրիշ մը, Միքայէլ անուն, ընթացաւարտ նոյն վարժարանին, նոյնպէս քաջ հայագէտ, դարձեալ կարեւոր պաշտօնի մը կոչուած է ի Հաբէշիստան։

Բայց, ըստ մեզ, այն կարեւոր դիմումը որ քառորդ դար առաջ տեղի ունեցաւ Կ. Պոլսոյ Հայոց Պատրիարքարանին, երկու հայ եկեղեցական ղրկելու համար ի Հաբէշիստան, ամէնէն փայլուն ապացոյցն է մեր Եկեղեցւոյն կրօնական իրաւասութեան՝ Հաբէշներուն վրայ։ Կրնա՞յ Երուսաղէմի յարգելի թղթակիցը բացատրել մեզ թէ ի՛նչ պատճառաւ այն ժամանակ այդ օրինակ դիմում մը Ղպտիներուն ըլլալու տեղ Հայոց Պատրիարքին եղաւ։

Գալով Հաբէշներու կողմէ Երուսաղէմի վանքին եղած դիմումին, զոր Արեւելքի յարգելի թղթակիցը այնքան ազդուապէս կը ժխտէ՝ կատարեալ իրողութիւն մըն է և անշուշտ այս մասին իրեն սխալ տեղեկութիւններ տրուած են, զորս անշուշտ պիտի հաճի ուղղել, կարդալէ յետոյ հետեւեալ մանրամասնութիւնները։

Թուականէս տասներեք տարի առաջ Ապունա Սոնտա անունով Հաբէշ վարդապետ մը, գժտելով իր կրօնակիցներուն հետ, եկաւ ապաստանեցաւ Երուսաղէմի Հայոց վանքը՝ ուրտեղ ժառանգաւորաց վարժարանի . . . դռնապան կարգուեցաւ, պաշտօն զոր վարեց շարունակ երեք տարի։ Այս ժամանակամիջոցին մէջ լաւ հայերէն սորվեցաւ և կրկին հաշտուելով իր ցեղակիցներուն հետ, Հաբէշիստան ուղեւորեցաւ, ուրկէ քիչ յետոյ առօք փառօք Երուսաղէմ վերադարձաւ, միասին բերելով Երուսաղէմայ Ս. Պատրիարք Հօր նուիրուած պատուանշան մը և երկու հայ վարդապետ իբրեւ քարոզիչ Հաբէշիստան ղրկելու առաջարկ մը։

Երուսաղէմայ Պատրիարքը այդ պաշտօնը ուզեց յանձնել վանքին միաբաններէն երկու վարդապետներու, — մէկը քաջ արաբագէտ, — որոնք սակայն յանձն չառին Հաբէշիստան երթալ։ Այդ վարդապետները երկուքն ալ կ'ապրին դեռ, իբրեւ կենդանի վկաներ իրենց եղած առաջարկին։

Ձեր յարգելի թղթակիցը եթէ դժուարութիւն կրէ այս մասին Երուսաղէմի մէջ լուսաբանուելու, թող բարեհաճի դիմել Լաթաքիոյ հոգեւոր հովուին որմէ ապահովաբար պիտի քաղէ պէտք եղած տեղեկութիւնները։ Եւ կամ հաւանօրէն Ապունա Սոնտա Հաբէշ վարդապետ տակաւին Երուսաղէմ կը գտնուի որ անշուշտ սիրով պիտի կրկնէ այս մանրամասնութիւնները։

Գանք հիմայ այն կարծեցեալ դժուարութիւններուն որոնք կրնան յարուցուիլ եղեր Ղպտիներու կողմէ՝ երբ հայ եկեղեցականք Հաբէշիստան մուտ գտնեն։ Թո՛ղ ներէ մեզ «Վրոյր» որ այս մասին ալ իրեն տարակարծիք գտնուինք։ Օրինակը աչքերնուս առջեւն է։ Ղպտիներու կաթողիկոսը ամենամեծ դժուարութիւն քաշեց վերջին եպիսկոպոսական ձեռնադրութեան առթիւ, գտնելու համար ղպտի վարդապետ մը որ յանձն առնէր Հաբէշիստան երթալու. անոնք ալ մերիններուն պէս դժուարութիւններէ կը փախչէին. հարկ եղաւ գրել Մենելիք Թագաւորին և բացառիկ շնորհներ խնդրել ղպտի եկեղեցականաց համար. այսպէս ահա Մենելիք խոստացաւ որ իր երկրին մէջ պաշտօն վարող ղպտի եկեղեցականները արտօնուին տարին չորս ամիս արձակուրդով Եգիպտոս անցընել, իրենց բնակութեան և ուղեւորութեան ծախքերը պետական գանձէն հոգացուելու պայմանաւ։

Պաշտօնէ փախուստ տուող այս եկեղեցականները շատ հոգերնին չէին ըներ անշուշտ երբ իրենց տեղը ուրիշներ գրաւէին։ Իրենց համար աւելի հեշտ է Եգիպտոսի գաղջ կլիմային տակ յուլօրէն ապրիլ, քան դժուարին ճամբորդութեան մը ու կենցաղին վտանգներուն ենթարկուիլ։ Արդէն ասոր համար չէ՞ որ մերիններն ալ գործը վրանուն նետած են եւ հիմայ ալ կը փորձեն լեղի քննադատութիւններու դէմ իրենք զիրենք արդարացնել։

Երկու խօսք ալ Գահիրէի հայ քահանաներու մասին։ Երուսաղէմի յարգելի թղթակիցը անշուշտ պիտի հաճի նկատել թէ Հաբէշ պատուիրակներուն բարի գալուստի այցելութիւն մը Հաբէշներէն առեւտրական շահեր ակնկալել չի նշանակեր. կ'երեւայ թէ մեր յօդուածին հոգին սխալ ըմբռնած է։ Մենք կրօնական հասարակութիւն մը ըլլալով, մեր պաշտօնական այցելութիւնները շարունակ կատարուած են ու կը կատարուին մեր հոգեւորականութեան կողմէ։ Եթէ Հայերու և Հաբէշներու միջեւ կրօնական ո և է կապ ալ գոյութիւն ունեցած չըլլար՝ դարձեալ այդպիսի քաղաքավարական այցելութիւն մը հարկաւոր էր, քանի որ Հաբէշիստանի մէջ հայ Եկեղեցւոյ զաւակներ կ'ապրին և տեղւոյն վեհապետին բարեացակամ հիւրընկալութիւնը կը վայելեն։ Յարգելի յօդուածագիրը անշուշտ մեզի հետ համակարծիք է թէ հայ եկեղեցականին պարտականութիւնը միայն հոգիի փրկութիւն քարոզելուն մէջ չի կայանար, այլ հաւասարապէս իր հօտին աշխարհային բարօրութեան ալ հոգ տանելուն մէջ։ Երբ մեր քահանաները հնչուն դրամի ձայնը առած ատենին մղոններով ճամբայ կը կտրեն անտրտունջ, ինչո՞ւ քաղաքավարական պարտականութեան մը հոգը անպատճառ աշխարհականներուն ձգելու փորձուին։

Աղեքսանդրիա ՏԵՂԱՑԻ

ԳԱՒԱՌԱՅԻՆ ՍՈՒՐՀԱՆԴԱԿ

ՄՈՒՇ, Ս. Կարապետի վանք. 7 Հոկտ.

Մուշի նորընտիր վանահայր և առաջն. տեղապահ Տ. Բարգէն Ծ. Վարդապետի առաջին գործերէն մէկը եղաւ վարժարանի խնդիրը. քառամեայ շրջանով ծրագիր մը պատրաստեց բոլորովին նոր ու գեղեցիկ սկզբունքներու վրայ հիմնուած. նաեւ կազմական կանոնագիր մը հետզհետէ բարեփոխելու պայմանաւ. յետոյ բոլոր աշակերտները Առաջնորդարան բերելով հայերէն և թուրքերէն լեզուներու և ուրիշ առարկաներու մէջ քննեց և շինած ծրագրին համաձայն Գ. և Բ. դասարաններ կազմեց, վերջինը երկու զուգընթացի բաժնելով, նախապատրաստական կարգերը ջնջեց և այդ կարգերուն պատկանող աշակերտները Ս. Յովհաննու վանքը ղրկեց՝ հոն պատրաստուելու և ապա ընտրանօք Ս. Կարապետ փոխադրելու մտադրութեամբ. անոյժները արձակեց, աշակերտաց թիւը որոշեց 40, քանի թոշակաւոր, որոնք տարին պիտի վճարեն երեքական ոսկի, և քանին ալ որբ. թոշակաւորներու ծնողաց նամակներ գրեց, որպէս զի փութան յանուն իրենց զաւակաց կրթութեան որոշեալ թոշակը մինչեւ 20 օր բերել, հակառակ պարագային զանոնք տանիլ գիւղերնին։ Հայրսուրբը վարժարանի խնդիրը այսպէս կարգադրելու աշխատութեան մէջ էր, երբ սեպտ. 23էն սկսեալ Մշոյ ազգայինք հետզհետէ վանքը լեցուեցան. նախապէս Առաջնորդարանի կողմէ եկած էին փոխանորդ Տ. Զաքարիա քահանան և գրագիր Պ. Վահան. յետոյ Ուսուցիչք, Թաղ. Խորհրդոց ներկայացուցիչք և ուրիշ ազգայինք, որոնք Տ. Բարգէն վարդապետին առաջին անգամ ներկայանալէ և բարի գալուստ մաղթելէ ետքը, երկրորդ անգամ եւս ներկայացան և խնդրեցին որ հաճի քաղաք իջնել տեղւոյն վարժարանական վիճակային առկախ խնդիրները կարգադրելու համար. սակայն մերժեց, իրաւամբ դիտել տալով թէ վանուց վարժարանին ուղղութիւն մը չտուած և վանքին վրայ քիչ շատ գաղափար չկազմած չպիտի կարենայ Մուշ իջնել և յորդորեց զիրենք որ վերադառնան Մուշ և վանքին նեղութիւն չտան։ Տեղապահ Ս. Հայրը նախորդ տարւոյ վրայ երկու ուսուցիչ եւս աւելցուց, որոնց մէկն է վանուց միաբաններէն Ս. Սարկ. Մովսէս Նորատունկեան, որ պիտի դասախօսէ կրօնի ճիւղը, և այսպէս վեց դասատուներու վրայ դասեր բաժնեց և ըստ այնմ ժամանակացոյցը կազմուեցաւ։ Այս կարգադրութիւնն ալ ընելէ յետոյ պատրաստուեցաւ կիրակի օրուան պատարագին. չաբաթ իրիկուն, սեպտ. 25ին վանատունէն «Հրաշափառ»ով տարուեցաւ, 26ին պատարագ մատոյց, Խաչի տօնի առթիւ գեղեցիկ և ազդու քարոզ մը խօսեցաւ, յետոյ խօսքը միաբանութեան ուղղելով ցաւ յայտնեց վանքին նիւթական ու բարոյական յետադէմ վիճակին վրայ։ Ի վերջոյ խոստացաւ և փափաք յայտնեց ըստ կարի աշխատիլ և օգտակար դառնալ վանքին և առաջն. վիճակին, յուսալով Աստուծոյ օգնականութեան և միաբանութեան օժանդակութեանը վրայ։ Յաւարտ պատարագին, փոքր ինչ հանգստանալէ վերջ, նախորդ Առաջն. փոխանորդ Տ. Վարդան վարդապետ Յակոբեան և Մուշէն եկող պատգամաւորութեան ընկերակցութեամբ մեկնեցաւ Մուշ։

Մ.

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ԱՆԳԼԻԱ ԵՒ ԹՐԱՆՍՎԱԱԼ

ՊԱՏԵՐԱԶՄ
ՀԱՐԱՒԱՅԻՆ ԱՓՐԻԿԷԻ ՄԷՋ

ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ՊԱՐՏՈՒԹԻՒՆԸ

Լէտիսմայթի շուրջը կատարուած ճակատամարտին վրայ զոր երէկ հրատարակեցինք վերջին ժամուն, երէկ իրիկուն սա նորագոյն տեղեկութիւններն ալ առնուեցան.

Լէտիսմայթ, 30 Հոկտ.—Նաթալի անգլիական զօրքերուն ընդհանուր հրամանատար Հուայթ զօրավարը գիշերը յարձակեցաւ թշնամիին վրայ։ Անգլիական ամբողջ զինուորները մասնակցեցան ճակատամարտին։ Թշնամին քանի մը մղոն ետ մղուեցաւ, սակայն Հուայթ զօրավարը չկրցաւ մօտենալ Պօէրներու բանակետեղին։ Անգլիական զինուորները, բաց ի երկու վաշտէ, յետոյ իրենց բանակետեղը վերադարձան։ Ճակատամարտը քանի մը ժամ տեւեց։ Հուայթ զօրավարը 80-100 հոգի կը հաշուէ Անգլիացիներուն կորուստը։ Կը կարծէ թէ Պօէրները աւելի շատ կորուստ ունեցած են։

Լոնտոն. — Պատերազմական նախարար Լորտ Լանստաուն երէկուան թուականով Լէտիսմայթէն Հուայթ զօրավարէն հեռագիր մը ստացաւ, ծանուցանող թէ զօրախումբ մը ղրկած է գրաւելու բլուր մը, որպէս զի անգլիական զօրքերուն ձախ կողը պաշտպանէ։ Այդ զօրախումբը մեծ կորուստ մը ունենալէ ետքը պարտաւորուեր է անձնատուր ըլլալ։ Կը բաղկանար երկու վաշտերէ զորս կը կազմէին 42 սպայ, գրեթէ երկու հազար զինուոր և լեռնային հրետանի մը։ Հուայթ զօրավարը կը յարէ թէ այդ ձախողուածին պատասխանատուն ինք է։ Դիրքը անպաշտպանելի էր։

—Լէտիսմայթի այս ձախողուածը մեծ զգացութիւն կը պատճառէ Լոնտոնի և ամբողջ Անգլիոյ մէջ։ Պատերազմական նախարարը հեռագրեց Սըր Ռետվէրս Պուլլէրի որ Քէյփթաուն հասած է. «Տասը օրէն երեք վաշտ պիտի ղրկեմ, լեռնային հրետանիով մը, կորուսած զինուորներուն տեղը լեցնելու համար»։

—Լոնտոնի իրիկուան լրագիրները ցաւ կը յայտնեն՝ հարաւային Ափրիկէի անգլիական զինուորներուն կրած անյուր դժբաղդութեանը համար. բայց հիմակուընէ չեն ուզեր ո և է դատաստան ընել, և կը սպասեն աւելի դրական լուրերու։ Լրագիրները հանչնալով հանդերձ դժբաղդութեան մեծութիւնը, կը զգուշանան հանրութիւնը չափազանց գրգռելէ, կը կարծեն թէ երկու հազար հոգիի կորուստը չի կրնար ազդեցութիւն ընել պատերազմին վերջնական արդիւնքին վրայ։

Քէբթաուն. — Հարաւային Ափրիկէի անգլիական զօրքերու ընդհանուր հրամանատար Սըր Ռըտվէրս Պուլըր, իր սպայակոյտին հետ, երէկ հասաւ Թաֆէլէ ծովածոցը որուն խորը կը գտնուի Քէյբթաուն։

—Պօէրները կը պատրաստուին ռմբակոծել Քիմպըրլի քաղաքը։

Լոնտոն. — Թայմզ կ'իմանայ թէ հրաման տրուած է արքայական անձնապահներէն հեծելագունդ մը կազմել Հարաւային Ափրիկէ ղրկուելու համար։

Պասուդօններու ընթացքը. — Բարեյուսոյ Գլուխէն կը հեռագրեն Թայմզի, շաբաթ օրուան թուականով.

«Անցեալ երեքշաբթի Սըր Կոտֆրի Լակտէնի և Պասուդօններու պետերուն միջեւ կատարուած խորհրդակցութեան արդիւնքը հոս գոհացուցիչ կը նկատուի։ Ընդհանրապէս կը կարծուի թէ անգլիական պաշտօնեաները պիտի յաջողին արգիլել բնիկներուն ո և է շարժումը և թէ կարելի պիտի ըլլայ զինուոր ղրկել Մազէրու՝ օգնելու Սըր Կոտֆրի Լակտէնի, որպէս զի Պասուդօնները զսպէ։ Բնիկները եթէ ո և է շարժում ընեն, սոսկալի աղէտ մը պիտի ըլլայ և անհնարին հետեւանքներ պիտի ունենայ Բարեյուսոյ Գլուխին հոլանտացի ժողովուրդին միտքին վրայ։»

Պ. Շթայնի յայտարարութիւնը. — Օրանժի անկախ պետութեան նախագահ Պ. Շթայն իր վերջին յայտարարութեան մէջ սապէս կը խօսի.

«Ամէնէն հանդիսաւոր խոստումները չկրցան Թրանսվալցիները պաշտպանել՝ անոնց կորստեանը փափաքող կառավարութեան մը տենչանքներուն դէմ։ Մեր փորձառութիւնը դժբաղդաբար ցոյց տուաւ թէ պատրանք մըն է վստահիլ Մեծն Բրիտանիոյ խոստումներուն, երբ այս կառավարութեան գլուխը կը գտնուի նախարարութիւն մը որ վարժուած է ոտնակոխ ընել դաշնագրութիւնները, և անոր պատրուակներ փնտռել՝ իր բոլոր բռնաբարումները արդարացնելու համար։ Այն օրէնսդրութեան համաձայն զոր Անգլիա կ'ուզէ Թրանսվալի համար գործադրել, իշխանութիւնը պիտի անցնի աշխարհի միւս մասերուն մէջ ծնած մարդերու ձեռքը որոնք արդէն առանձնաշնորհում մը կը վայելեն երկրին գլխաւոր հարստութիւնները կողոպտելու, և որոնց մինչ Թրանսվալը օտար կառավարութիւն մը նկատած են։ Անգլիան է որ ոսկիի սիրոյն համար երկար ատենէ ի վեր համարձակած է Հանրապետութեան սահմանագլուխին վրայ անգլիական զօրագունդեր համախմբել՝ երկիրը ազդելով անիրաւ զգացումներ ընդունել տալու համար։ Անկեղծօրէն հանչնալով հանդերձ պարկեշտութիւնը միլիոնաւոր Անգլիացիներու՝ որոնք կը զարշին յափշտակութեան այդ տեսակ փորձերէ և իրենց ընդդիմութիւնը յայտնած են, ուրիշ բան չենք կրնար ընել, եթէ ոչ բոլոր ազգերու նըզովքը հրաւիրել Անգլիոյ պետական մարդերու այն ընթացքին վրայ որով մեր իրաւունքները կ'անտեսեն և դաշնագրութիւնները կը բռնաբարեն սնոտի պատրըւակներով։ Թող բոլոր արիւնը հոսի անոնց գլխուն վրայ որ պատճառ եղան այս պատերազմին։»

Պարոն տը Քուրսէլ. —Լոնտոնի Ֆրանսական նախկին դեսպան Պարոն տը Քուրսէլ հետեւեալ նամակով կը հերքէ այն լուրը թէ Գերմանիոյ կայսեր կողմէ Պ. Քրիւկէրի ուղղուած հեռագրին ատեն Ֆրանսա խոստացած ըլլայ Անգլիոյ օգնել երբ Գերմանիոյ հետ գործ մը ունենայ։

«Չեմ կրնար երեւակայել թէ կարգ մը լրագիրներ ի՛նչ բանի վրայ հիմնուելով կը ծանուցանեն որ 1896ին Լոնտոնի դահլիճին առաջարկած ըլլամ Ֆրանսայի աջակցութիւնը, երբ հարաւային Ափրիկէի գործերուն առթիւ յարաբերութեանց խզում մը տեղի ունենայ Անգլիոյ և Գերմանիոյ միջեւ։ Յիշողութեանս մէջ բնաւ չեմ գտներ բան մը որ արդարացընէ այդ լուրը։ Մնաց որ այդ թուականին իմ կատարած թղթակցութիւններս ամբողջութեամբ կը գտնուին արտաքին գործոց պաշտօնարանին մէջ և ինծի չ'իյնար հրապարակաւ վիճաբանել այն տեսակ խորհրդութիւններու վրայ որոնց կը վերաբերին այդ թուղթերը։

ՏԸ ՔՈՒՐՍԷԼ

Անգլիոյ պատրաստութիւնները. — Զինուորներու առաքումը կանոնաւոր կերպով կը շարունակուի։ Անգլիոյ ծովային նախարարութիւնը վարձեց մեծ շոգենաւ մը Սիթի-ով-Ռոմ որ հարաւային Ափրիկէ պիտի երթայ իբր հիւանդանոց։ Լրագիրներուն մէջ հրատարակուած զեկոյցէ մը կ'երեւայ թէ Սըր Ռըտվէրս Պուլըրի բանակին յատկացուած բժիշկները և դեղերը անբաւական պիտի ըլլան, եթէ յառաջիկային կատարուելիք ճակատամարտներուն ատեն վերջին անգամ եղածին պէս բազմաթիւ վիրաւորներ գտնուին։ Այդ պատճառաւ Անգլիոյ կառավարութիւնը որոշած է նաւեր հիւանդանոցի վերածել։ Արքայական զօրագունդէն մաս մը ճամբայ ելած է դէպի Նաթալ, ուր իբր կամաւոր պիտի ծառայէ։

Սիտնէյէն (Աւստրալիա) կը հեռագրեն թէ հարաւային Ափրիկէն 13 սպայ և 117 զինուոր շաբաթ օրը շոգենաւ նստեր են հարաւային Ափրիկէ երթալու համար։

Պօէր բանտարկեալները. — Էլանտսլակթէի ճակատամարտին մէջ գերի ինկած Պօէրները, որոնք Բէէթէրմարիցպուրկ կը գտնուին, Բարեյուսոյ Գլուխ պիտի տարուին և Բէնէլոբէ նաւին մէջ պիտի պահուին։

ՎԻԷՆՆԱՅԻ ԼՐԱԳԻՐՆԵՐԸ հոկտ. 30 թուականով հետեւեալ հեռագիրները կը հրատարակեն.

Լոնտոն. — Տէյլի Նիւզի կը հեռագրեն թէ Նոլ զօրավարին զօրախումբին պարտութեանը համար ընդհանուր յուզումը տակաւին կը շարունակէ։ Կը վախցուի թէ անգլիական բանակը նահանջէ։

Լէտիսմայթ. — Պօէրները հետզհետէ կը մօտենան քաղաքին։ Այդ պատճառաւ Լէտիսմայթի քաղաքային պաշտօնեաները հրաման ստացած են հեռանալու։

Լոնտոն. — Բրէթօրիայէն կը հեռագրեն թէ Ժուպէր զօրավարը անցեալ ուրբաթ Ֆրոնթէ գացեր է։

Բերլին. — Տեղւոյն գերմանական հիւպատոսը ծանոյց Թրանսվալի կառավարութեան թէ Գերմանիոյ կարմիր խաչի ընկերութիւնը առողջապահական մարմին մը պիտի ղրկէ պատերազմի դաշտը։ Թրանսվալի կառավարութիւնը ընդունեց այդ փափաքը։

Բարիզ. — Էքօ տը Բարիի թղթակիցը տեսակցութիւն մը ունեցաւ Թրանսվալի ներկայացուցիչ տոքթ. Լէյտսի հետ որ յայտարարեր է թէ Գերմանիա պիտի չը միջամտէ Անգլիոյ ու Թրանսվալի պատերազմին և թէ արդէն եւրոպական միւս տէրութիւններն ալ ներկայ պարագային մէջ Պօէրներուն ի նպաստ բան մը ընելու միտադրութիւն չունին։

— Բարիզի մէջ բնակող Հոլանտացիները ու Իրլանտացիները յանձնաժողով մը գումարեր են, որպէս զի Եւրոպայի մէջ շարժում մը յառաջ բերուի ի նպաստ Պօէրներուն։

Լոնտոն. — Էլանտսլակթէի ճակատամարտին մէջ Պօէրները ունեցեր են 36 մեռեալ ու 64 վիրաւոր։

Մատրիտ. — Անգլիոյ բանակին գնումներու յանձնաժողովը երկու հազար ջորի գնեց իւրաքանչիւրը 400-800 բէսէթայի։

Լոնտոն. — Թայմզ Լէտիսմայթէն հեռագիր մը ստացած է թէ անգլիական օդաչուներ մանրամասնօրէն աչքէ անցուցեր են թշնամին դիրքը։

— Պ. Քրիւկէր Կլէնքօէ գացած է։

— Քիմպըրլիէն կը գրեն Թայմզի թէ հանրային կարծիքը շատ յուզուած է։ Կառավարական մթերանոցներուն մէջ մեծ քանակութեամբ ռազմամթերք և պաշար կայ, ինը ամիս տեւելու չափ։

ՑԱՐԸ ԵՒ ՑԱՐՈՒՀԻՆ. — Պատէն-Պատէնէն առջի օրուան թուականով կը հեռագրեն թէ Ռուսիոյ կայսրը և կայսրուհին, Հէսի մեծ դուքսին և մեծ դքսուհիին հետ հոն ժամաներ են կէս օրին։ Կայարանին մէջ Պատէնի մեծ դուքսը ու դքսուհին և գահաժառանգը սիրալիր ընդունելութիւն մը ըրեր են կայսեր, կայսրուհիին և մեծ դուքսին ու մեծ դքսուհիին։ Նոյնին վեհափառութիւնները իրիկուան պիտի մեկնին։

ԳԵՐՄԱՆԻՈՅ ՆԱՒԱՏՈՐՄԸ. —Պէռլինէն կը հեռագրեն թէ անցեալ շաբթու միթինկ մը տեղի ունեցած է Տիւսէլտորֆի մէջ, Համագերմաններու դաշնակցութեան կողմէ։ Ուսուցիչ մը՝ Տոքթ. Վոլֆ՝ ճառ մը խօսելով Պօէրներուն կողմէ Անգլիացիներուն դէմ մղուած պատերազմին վրայ, յայտարարեր է թէ հարկ անհրաժեշտ է աւելցնել Գերմանիոյ Նաւատորմը։ Այդ միթինկին մէջ հետեւեալ որոշումը տրուեր է կայսեր մատուցելու համար. —«Համագերման Դաշնակցութեան Տիւսէլտորֆի ճիւղին կողմէ կազմակերպուած միթինկ մը որուն կը մասնակցին ժողովրդեան ամէն դասակարգերու ներկայացուցիչները, կը հաստատէ թէ Գերմանիա զօրաւոր նաւատորմ մը չունի, և կը յուսայ որ հեռու չէ այն օրը ուր Գերմանիա իր տրամադրութեանը տակ պիտի ունենայ իր շահերուն համապատասխանող նաւատորմ մը։»

Գերմանիոյ կայսրը երկար տեսակցութիւններ ունեցած է ծովային ու արտաքին գործոց նախարարներուն հետ, ինչպէս երէկ ծանուցինք, ծովային նախարարը Պատէն գացած է խորհրդակցելու համար նախարարապետ Հոհէնլոհէ իշխանին հետ։

ՀԱԿԱՀՐԵԱՅԱՆՈՒԹԻՒՆԸ ԱՒՍՏՐԻՈՅ ՄԷՋ. —Վիէննայէն շաբաթ օրուան թուականով հետեւեալը կը հեռագրեն Թայմզի.

«Աւստրիոյ մէջ հակահրէական շարժումը կը սպառնայ ճշմարիտ վտանգ մը ըլլալ պետութեան։ Հազիւ թէ Կիւթէնպէրկի դատին առաջ բերած յուզումը հանդարտիլ սկսած էր և ահաւասիկ հակահրէական մամուլը անոր նման ուրիշ դէպք մը կը պատմէ։ Անցեալ շաբթու Հունգարիոյ մէջ փոքր քաղաքի մը մէջ, Նամէսթօ, Կալիցիոյ սահմանագլուխին մօտ, սպասուհի մը իր բնակած տանը նկուղին մէջէն գտաւ տղու կիսամերկ դիակ մը, որ եօթը տարեկան որբի մըն էր և շատ ծանօթ քաղաքին մէջ։ Կոկորդը կտրուած է մէկ ականջէն մինչեւ միւսը։ Արեան ո և է հետք չկար։ Հակահրէական լրագիրները կ'ըսեն թէ այդ տղան վերջին անգամ Հրեայի մը տանը մէջ տեսնուեր է։ Այս լուրն ալ նոր պատճառ մը պիտի ըլլայ հակահրէական շարժման արծարծուելուն։ Ամէն կողմ ցոյցեր կը պատրաստուին Հրեաներուն դէմ։ Հոլէշաուի մէջ ուր խռովութիւնները ամէնէն ծանր եղան, անկարգութեանց նշանը տրուած էր սա ծանուցումով. «Այս իրիկուն սկսինք։ Անկցի՛ն Հրեաները»։ Անտարակոյս բոլոր այս շարժումը մեծ մտահոգութիւն կը պատճառէ բարձրագոյն շրջանակներուն մէջ։»

ՊՈՒԼԿԱՐԻՈՅ վախճանեալ Մառի Լուիզ իշխանուհիին մահուան իններորդ ամսուան առթիւ երկուշաբթի առտու Սոֆիայի մայր եկեղեցիին մէջ հոգեհանգիստ կատարուեցաւ։ Ներկայ էին Ֆէրտինանտ իշխանը, հետեւորդները, նախարարները, օտար հիւպատոսները, քաղաքային ու զինուորական պաշտօնատարները և բազմաթիւ ժողովուրդ։

ՍԷՆԷԿԱԼ. — Բարիզէն առջի օրուան թուականով հեռագիր մը կը ծանուցանէ թէ Սէնէկալի մէջ Ֆրանսացի զինուորները կարեւոր ճակատամարտ մը ունեցեր են Ռապայի հետ։ Ֆրանսացի երկու սպայ՝ Պարթօնէ և Պաօն սպաննուեր են։

ՊԱՐՍԷԼՈՆԱՅԻ մէջ պաշարման վիճակ հրատարակուեցաւ։ Զինուորական հրամանատարը խիստ միջոցներ որոշեց։ Լրագիրները հրատարակուելէ առաջ գրաքննութեան պիտի ենթարկուին։ Ճարտարարուեստի և վաճառականութեան պաշտպանութեան դաշնակցութիւնը և արհեստապետութեանց սէնտիքան ջնջուած են։

ՍԱՄՈԱ. —Պէրլինէն կը հեռագրեն թէ Սամոայի խնդրին համար Անգլիոյ և Գերմանիոյ միջեւ համաձայնութիւն մը գոյացնելու նպատակով եղած ջանքերը չեն յաջողած, թէև բանակցութիւնները ձեւի համար կը շարունակուին։ Անգլիա մերժած է Սամոան բաժնելու առաջարկութիւնը։ Իրաց նախկին կացութիւնը պիտի շարունակուի։ Միջազգային յանձնաժողովին առաջարկած բարենորոգումները պիտի գործադրուին, որպէս զի նորէն արիւնահեղութիւն չպատահի։

ՕԴԱՉՈՒ ԱՆՏՐԷ. — Նիւ-Եորքի լրագիրները կը հրատարակեն Օդաչու Անտրէի եղբօրը մէկ նամակը թէ երկրախոյզին նկատմամբ հրապարակ հանուած զրոյցները անհիմն են։ Մինչեւ հիմա երկու բան ստոյգ են, ուղեւոր-աղաւնիի մը կողմէ նամակ մը բերուիլը, Անտրէի մեկնելուն հետեւեալ օրն իսկ, և վերջերս օդապարիկին մէկ խարիսխին գտնուիլը, Նորվէկիոյ ծովեզերքին վրայ։ Անտրէի եղբայրը չի կարծեր որ այս տարի ո և է լուր կարենայ առնել երկրախոյզէն, բայց հաստատապէս համոզուած է թէ այդ յուզիչ գաղտնիքը յառաջիկայ տարի պիտի լուծուի, երբ Բարիի արշիպեղագոսէն նոր արշաւախումբ մը ղրկուի դէպ ի հիւսիսային բեւեռ։

ԱՆԳԼԻԱ ԵՒ ՔԱՆԱՐԵԱՆ ԿՂԶԻՆԵՐԸ. —Սպանիոյ լրագիրները քանի մը անգամ գրեցին թէ Անգլիա կը փափաքի ածուխի կայան մը ունենալ Քանարեան կղզիներուն մէջ, բայց բանակցութիւն մը կատարուած ըլլալու լուրը չստուգուեցաւ։ Մատրիտէն հեռագիր մը կը ծանուցանէ թէ Սպանիոյ նախարարաց Խորհուրդը ուրբաթ օրը արտաքին քաղաքականութեամբ զբաղելով, մասնաւորաբար քններ է Անգլիոյ պահանջումը՝ Քանարեան կղզիներուն մէջ ածուխի կայան մը ունենալու համար, սակայն յայտնի չէ թէ այդ մասին որոշում մը տուա՞ծ է թէ ոչ։

ՊԱՊԻՆ համար նորէն զրոյց ելած էր թէ հիւանդ է, սակայն անհիմն կը նկատուի։ Լէոն ԺԳ. անցեալ ուրբաթ Ինտիանաբոլիսի եպիսկոպոսը իր ներկայութեանը ընդունած միջոցին ըսեր է. «Բնաւ այսքան քաջառողջ եղած չէի։ Պէտք է հաւատալ թէ Նախախնամութիւնը այսպէս կ'ուզէ, վասն զի կրնամ ըսել թէ ամէն մէկ տարին որ կ'աւելնայ նախորդներուն վրայ, փոխանակ ուսերուս վրայ ծանրանալու, բեռ մը կ'ազատէ զիս։ Անշուշտ, երբ ընտրուեցայ չէի կարծեր որ այսչափ երկար ատեն պիտի բազմիմ Ս. Պետրոսի գահուն վրայ։» Այս ամառ ամէնէն սաստիկ տաքերու ատեն երբ ամէնէն զօրաւոր կազմ ունեցողները կ'ընկճուէին, Պապը առանց յոգնելու կ'աշխատէր և իր քարտուղարները կ'աշխատցնէր մինչեւ գիշեր։ Իր վրայ կատարուած վիրաբուժական գործողութենէն առաջ Լէոն ԺԳ. կորաքամակ կը քալէր, դէպ ի ձախ կողմին ծռելով։ Հիմա շիտակ կը քալէ և հազիւ կը յենու իր գաւազանին։

ՍԹԷՖԱՆԻ արքիդքսուհիին ամուսնութիւնը Էլէմէր Լոնյայ կոմսին հետ վաղը պիտի կատարուի եղեր Լոնտոնի մէջ։ Արքիդքսուհիին քեռայրը՝ Քօպուրկի Ֆիլիբ իշխանը, և մեծ հօրաքոյրը՝ Ֆլէմանթին իշխանուհին ներկայ պիտի գտնուին հարսանեկան հանդէսին։

ՅՈՒՆԱՍՏԱՆԻ Եորկիոս թագաւորը Բարիզ գտնուած միջոցին, անցեալ ուրբաթ օր, մասնաւոր քանի մը այցելութիւններ ընդուներ է։ Յետոյ Եորկիոս թագաւորը իր անձնական բժիշկին հետ պտոյտ մը կատարելով զանազան գնումներ կատարեր է։ Եորկիոս թագաւորը թէեւ կը ջանար ինքզինքը չյայտնել, սակայն ամէն կողմ կը ճանչցուէր և յարգական ցոյցեր կ'ըլլային։ Թագաւորը կէս օրին ճաշեր է Աթէնքի Ֆրանսական դեսպան Պ. Պուռէի տունը։ Կէս օրէն ետքը Եորկիոս թագաւորը հելլենական դեսպանին հետ այցելութիւն տուեր է Երեսփ. ժողովին ատենապետ Պ. Բօլ Տէշանէլի, ինչպէս նաեւ Պ. Ցուէսինէի։ Թագաւորը իրիկուան Էլիզէ երթալով նախագահական օթեւանին մէջ ճաշեր է։

ՍԵՐՊԻՈՅ Ալեքսանդր թագաւորը, որ Վիէննա կը գտնուի, Իմփէրիալ օթէլին մէջ կիրակի օրը սեղան մը տուեր է Վիէննայի սերպիական դեսպանին ի պատիւ։ Ալեքսանդր թագաւորը Ֆրանց Եօսէֆ կայսեր վերադարձին պիտի սպասէ Վիէննայէն մեկնելու համար։

ՇՈՒԷՏԻ պատերազմական նախարար Պառոն Ռէբբէ զօրավարը հրաժարած ըլլալով, անոր յաջորդեր է Վէսթէրպոթէն գաւառին կառավարիչ Պ. Քրուզէնշթոլբէն։

Ներքին լուրեր

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ. —Իւլայի երկրորդ աստիճան տրուեցաւ Սէլանիկի նահանգին Իտարէի ժողովին անդամներէն Յուսուֆ պէյի։ Սանիէի աստիճան՝ Սըվազի նահանգին Իտարէի ժողովին առաջին քարտուղար Թէվֆիք էֆ.ի։ Սալիսէի աստիճան՝ Թիրէպօլուի Իտարէի ժողովին անդամ Պոյաճեան Համբարձում էֆ.ի։

—Նապլիի օսմ. ընդհանուր հիւպատոս անուանուեցաւ Թիֆլիսի ընդհանուր հիւպատոս Խալատ պէյ, որուն յաջորդեց Նապլիի ընդհանուր հիւպատոս Հայտար պէյ։ Խոյի ու Սալմաստի օսմ. հիւպատոս անուանուեցաւ Բ. Դրան հիւպատոսական գործոց դիւանին քարտուղարներէն Նաւիմի էֆ.։

—Մանասթըրի նահանգին առեւտրական դատարանին նախագահ անուանուեցաւ Կ. Պոլսոյ նախնական դատարանի պատժական երկրորդ ճիւղին օգնական անդամ Մէհմէտ Ալի էֆ.։ Ֆըրզէնէի գաւառին նախնական դատարանի պատժական ճիւղին նախագահ անուանուեցաւ Ճիտտէի նախնական դատարանին նախագահ Ալի Րիզա պէյ։

— Բ. կարգի Օսմանիէ պատուանշան տրուեցաւ Ճիտտէի պարսկական ընդհանուր հիւպատոս Սաֆա-էլ-Մէմալիք Մուսթաֆա Խանի։ Գ. կարգի Մէճիտիէ՝ Իզմիրի Միւֆթի Մէհմէտ Սայիտ էֆ.ի։ Գ. կարգի Օսմանիէ՝ Կ. Պոլսոյ ֆրանսական առեւտրական սենեկի լրագրին խմբագրապետ Պ. Էռնէսթ Ժիռայի։ Դ. կարգի Մէճիտիէ՝ Սէնայի վարժարանին մեքենագործ Կարապետ էֆ.ի և Ե. կարգի Մէճիտիէ՝ նոյն վարժարանին պիտոյք հայթայթող Տէյիրմէնճեան էֆ.ի։

ՌՈՒՍԻՈՅ Ալեքսանդր Գ. կայսեր մահուան տարեդարձին առթիւ երէկ առտու հոգեհանգիստ կատարուեցաւ դեսպանատան մատուռին մէջ։ Դեսպանատան երէց Տ. Եոնաս պատարագ մատոյց։ Ներկայ էին դեսպան Պ. Զինովիէվ, դեսպանատան ու հիւպատոսարանի բոլոր պաշտօնատարները, Շէրէմէթիէվ կոմսը, ոստիկանական գործակատարը և ռուս գաղթականութեան երեւելիները։

ԱՅՏԸՆԻ ԵՐԿՐԱՇԱՐԺԸ. — Սուրիայէն 25,000 ղրշ. ղրկուեցաւ քաղաքապետութեան պաշտօնարանին մէջ կազմուած յանձնաժողովին։ Արշիպեղագոսի կղզիներու նահանգէն, Սէլանիկէն, Գոնիայէն ու Երուսաղէմէն, ուր փութով հանգանակութիւն կը կատարուի, նորէն նպաստ տոմս ուղղուած է։

—Յանձնաժողովը երէկ տասը հիւսն, քսան որմնադիր և ատաղձներ ղրկեց Իզմիր։ Այսօր ալ հիւսն և այլն պիտի ղրկուին։

—Կ. Պոլսոյ մէջ կատարուած հանգանակութեան գումարը հասաւ 1,978,638 ղրուշի։

ՔՈՆԻԱՅԻ կուսակալութիւնը խնդրեր է Բ. Դուռնէն զեղչել արմտիքներու փոխադրութեան համար երկաթուղիի Ընկերութեան կողմէ որոշուած սակացոյցը։ Պետական Խորհուրդը, որուն յանձնուած է այդ խնդիրը, կարեւոր նկատելով, այդ մասին առեւտրական ու հանրօգուտ շինութեանց նախարարութեան կարծիքը ուզեր է։

ԷՐԶՐՈՒՄԻ կուսակալութիւնը նկատելով որ Նախիջեւան գաւառակին մէջ ու շրջակայքը այս տարի արմտիքի նուազութիւն կայ, Բ. Դուռնէն հրահանգ խնդրեց որ այդ տեղերէն արմտիքներու արտածումը արգիլուի։

ԵԳԻՊՏՈՍԷՆ ԼՈՒՐԵՐ. — Ելմտական նախարարութիւնը մտադիր է հանրային պարտքի սնտուկէն 216,000 եգիպտական ոսկիի փոխ մը ուզել, դէմ դնելու համար ելմտացոյցին մէջ այս տարի գոյանալիք բացին, վասն զի Նեղոսի ջուրերու չբարձրանալէն վնասուող հողերը տուրքէ զերծ պիտի ըլլան։

— Հնչուն դրամի տագնապը կը շարունակէ և հարաւային Ափրիկէի դէպքերը իրենց հակազդեցութիւնը կ'ունենան Եգիպտոսի մէջ։ Այդ պատճառաւ պանքաները զգուշական միջոցներ ձեռք առին, նոր պայմանաժամ մը ուզելով, սակարանի մէջ արժէթղթի փոխարէն ըլլալիք փոխատուութիւններուն համար։

— Ֆէրտինան տը Լէսէփսի արձանին բացումը պիտի կատարուի Նոյեմբեր 5/17ին որ երեսուներորդ տարեդարձն է Սուէզի ջրանցքին բացման (1869 Նոյեմբեր 17)։ Կը յուսացուի որ Խտիւն ալ ներկայ գըտնուի։ Այդ առթիւ սեղան պիտի տրուի նախարարներուն։ Սուէզի ջրանցքին Ընկերութիւնը հրաւիրագիրներ ուղղած է։

—Միջին Եգիպտոսի մէջ արտերու ոռոգման համար նոր աշխատութիւններ պիտի կատարուին, երկու միլիոն ոսկիի ծախքով։

— Աղի մենավաճառը բոլորովին անցաւ անգլիական ընկերութեան մը, որուն բաժնեթուղթերը հրապարակ պիտի հանուին անկլօ-եգիպտական պանքային միջոցաւ։

— Եգիպտոսի կրթական նախարարութիւնը որոշեց Ֆրանսերէնը վերցնել Թէվֆիգիէ վարժատանոցէն։

— Հապէշիստանի վեհապետը հրաման ղրկեր է Գահիրէ գտնուող իր պատգամաւորներուն, որպէս զի մեծ քանակութեամբ վրան գնեն Եգիպտոսէն։

ՍԸՐ ԷՏՈՒԱՐ ԼՕՈՒ. — Անգլիոյ դեսպան Սըր Նիքոլաս Օ'Քօնոր, ինչպէս ծանուցինք, երկուշաբթի օրը Հանրային Պարտքի վարչութեան պաշտօնատունը երթալով ծանոյց անգլիական պատուիրակ Սըր Էտուար Ֆիցճէրալտ Լօուի թէ Հնդկաստանի կառավարութեան ելմտական նախարար պիտի կարգուի։ Սըր Էտուար Լօու երէկ բազմաթիւ շնորհաւորութիւններ ընդունեց։ Կ'ըսուի թէ անգլիական դեսպանատան առաջին թարգման Պ. Պլօք պիտի յաջորդէ Սըր Էտուար Լօուի, իբր անգլիական պատուիրակ Օսմ. Հանրային Պարտքի վարչութեան։ Սըր Էտուար Լօու այդ նոր պաշտօնին կոչուելուն պէս Կալկաթա պիտի ուղեւորի։

ՔՈԼԵՐԱՆ ՊԱՍՐԱՅԻ ՄԷՋ. —Երեքշաբթի օրն ալ Պասրայի մէջ քոլերայէ ո և է դէպք ու մահ չէ պատահած։

ՌՈՒՍԻՈՅ դեսպան Պ. Զինովիէվ երէկ, Շէրէմէթիէվ կոմսին հետ, մինչեւ Պէօյիւքտէրէ ծովային պտոյտ մը կատարեց Քոլքիս պահականաւով, ուր սեղան մըն ալ տրուեցաւ։

ԵՐՈՒՍԱՂԷՄԻ Յունաց նախկին Պատրիարք Տ. Նիկոդիմոս երէկ այցելութիւն տուաւ Տ. Կոստանդիանոս Ս. Պատրիարքին։

ԱԹԷՆՔԻ Հրեաներուն խախամապետ Պ. Սալոմոն Պէհար որ մայրաքաղաքս կը գտնուի, այցելութիւն տուաւ Յունաց Ս. Պատրիարքին։

ՄԻՏԻԼԼԻԻ մէջ գործուած ոճրին վրայ, որուն զոհ գացած է Պ. Թէոտոր Ռոտանա Իլիատիս, նորագոյն լուրեր կը հաղորդուին։ Ոճիրը գործուած է քաղաքին մէջ։ Անցեալ հինգշաբթի առտու Պ. Իլիատիսի դրացիները տեսնելով որ անոր դուռը բաց է, իմաց տուեր են եղբօրը, որ անմիջապէս տունը մտեր և Իլիատիսի մարմինը գտեր է լուացարանին մէկ անկիւնը, խոշոր քարի մը, տաշտի մը և աթոռի մը տակ ճմլուած։ Նաեւ դաշոյնի շատ մը վէրքեր կային կուրծքին, կռնակին և վիզին վրայ։ Վէրքերէն կ'երեւար թէ դաշոյնը ծանր ծանր ներս մղուած և միսին մէջ քանի մը անգամ դարձուած էր։ Ականջին վարի մասերն ալ կտրուած էին։ Կ'ենթադրուի թէ չարագործները զայն չարչարած են, դրամին ուր պահուած ըլլալը ըսել տալու համար։ Իլիատիս տասը հազար ոսկիի տէր նպարավաճառ մըն էր. այրի էր և աղջիկ մը միայն ունէր որ նոյն գիշերը տունը չէր գտնուած։ Չարագործները ոճիրը գործելէ ետքը տանը մէջ խուզարկութիւն կատարած են։ Գիշերը տանը առջեւ երգեհոնի ձայն առնուած է. կ'երեւայ թէ դիտմամբ եղած էր, որպէս զի զոհին ձայնը դուրսէն չիմացուի։ Քանի մը հոգի ձերբակալուած են իբր կասկածելի, մանաւանդ երգեհոն նուագողը։

ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ դեսպանատունը երկուշաբթի օրը Ենիքէօյի ամարանոցէն Բէրա փոխադրուեցաւ։

ՎԱՐԴԻ ԻՒՂԻ պատրաստութեան յատուկ զտիչ գործիքները և այլն առանց մաքսի անցընելու համար, անտառներու, հանքերու և երկրագործութեան նախարարութեան մասնագէտ պաշտօնեաները պիտի քննեն ու հաստատեն թէ վարդի իւղի պատրաստութեան յատուկ են։ Այս որոշման պատճառը սա է թէ երբեմն ոգելից ըմպելիներու պատրաստութեան յատուկ գործիքներ վարդի իւղի պատրաստութեան պատրուակով կը բերուին, մաքսէ զերծ ըլլալու նպատակով։

ԿԵՂԾՄԱՇԿ. — Գավալայէն կը գրեն թէ կեղծմաշկէ բռնուած ութսուն տղոց կէսը մեռեր են և հիւանդութիւնը հետզհետէ կը ճարակի։

ՍՈՖԻԱՅԻ կայս. գործակալը շաբաթ օրը սեղան մը տուեր է որուն ներկայ գըտնուեր են նախարարապետ Պ. Իվանչով, Անգլիոյ ու Իտալիոյ հիւպատոսները և ուրիշ հրաւիրեալներ։

ԱՂԵՔՍԱՆԴՐԻԱՅԷՆ կը գրեն մեզ հոկտ. 13/25 թուականով.—«Անցեալ կիրակի Գահիրէի մէջ տեղի ունեցաւ Հապէշիստան ուղեւորող ղպտի եկեղեցականաց եպիսկոպոսական ձեռնադրութիւնը։ Եկեղեցական արարողութեանց ներկայ գըտնուեցան Լորտ Քրոմըր, Հապէշիստանի անգլիական դեսպան հարիւրապետ Հարրինկթըն և ուրիշ բարձրաստիճան պաշտօնատարներ։ Եկեղեցական արարողութենէն յետոյ, Հապէշիստանի անգլիական դեսպանը երկար տեսակցութիւն մը ունեցաւ Ղպտիներու կաթողիկոսին հետ։

«—Կ. Պոլսոյ Յունաց նախկին Պատրիարք Յովակիմ Գ. վերջնապէս հրաժարած է Աղեքսանդրիոյ Պատրիարքական Աթոռին ընտրելութենէն։ Այս լուրը մեծ տխրութիւն պատճառեց Եգիպտոսի յոյն գաղութին։»

ՀՆՈՒԹԻՒՆ. —Գոնեայէն կը գրեն թէ օտարական մը հինգ հարիւր ոսկի առաջարկեր է՝ Յոյնի մը ձեռքը գտնուած Աւետարան մը գնելու համար։ Քոնսթանթինուբոլիս որ այս լուրը կու տայ, ցաւ կը յայտնէ թէ Գոնեայի մէջ քանի մը վանականներ չնչին գումարով մը հնութիւններ կը վաճառեն օտարներու։ Սիլէ գաւառակին մէջ Մաճիլէճիօղլու Հաճի Սավա ու Եորտանաքի քանի մը կտոր հնութիւններ ծախեր են Գոնեայի ռուսական հիւպատոսին, սակայն այս վերջինը իմանալով որ անոնք եկեղեցիի կը վերաբերին, ետ տուեր է։

ԾՈՎԱԿԱԼ ՎԱԼ-ԹՈՆՏ, որ Միջերկրականի ռուսական նաւարժմին հրամանատար կարգուած է փոխանակ Սքրիտլով ծովակալին, և որ առջի օրը մայրաքաղաքս եկած էր, երէկ Պիրէոն ուղեւորեցաւ։

ՄԱՀԱՑՈՒՑԱԿ. —Հոկտ. 13էն 18, Կ. Պոլսոյ ու արուարձաններուն մէջ պատահած մահերուն թիւն է 239, որոնց 2ը՝ կեղծմաշկէ, 5ը՝ թիֆոյ, 13ը՝ շնչողական գործարաններու ախտերէ և միւսները զանազան հիւանդութիւններէ։

Կ. ՊՈԼՍՈՅ դատական քննիչ Ֆէյզի պէյ երէկ Տարտանէլէն մայրաքաղաքս դարձաւ։

ՀՐԵԱՅ ԳԱՂԹԱԿԱՆՆԵՐ. — Եաշ (Ռումանիա) բնակող վաթսուն չափ Հրեաներ, կ'ըսէ Սապահ, նկատելով որ Թուրքիա բնակող Հրեաները օսմ. կառավարութեան շնորհները կը վայելեն ամէն ատեն, Եաշի օսմ. հիւպատոսարանին դիմելով խնդրեր են որ Տրապիզոնի և Էրզրումի նահանգները գաղթեն։

ՇԻՐՔԷԹԻ ԽԱՅՐԻԷԻ սեպտեմբեր ամսուան հասոյթը եղած է 1,285,089 ղրշ. 10 փարա։ Անցեալ տարուան նոյն ամսուան հասոյթը 1,255,166 ղրշ. 30 փարա էր, որով 29,922 ղրշ. 20 փարայի հասոյթի աւելցութիւն մը կայ։

ԱՆԳԼԻՈՅ դեսպանը, առջի օրը, դեսպանատան առեւտրական կցորդին հետ, Ղալաթիոյ ու Պոլսոյ քարափները այցելեց։

ԲԺՇԿԱԿԱՆ ՍԽԱԼ. — Երէկ պատմեցինք թէ տոքթ. Պրայթ անուն բժիշկ մը դեղագիր մը տուեր է Մաքրիգիւղցի Նիքօլա անուն մարդու մը որ կոկորդին քաղցկեղը դարմանելու համար նոյն բժիշկին դիմած էր, և թէ Նիքօլա անմիջապէս մեռեր է։ Դիազննութիւն կատարուելով հաստատուեր է թէ Նիքօլա քաղցկեղէն մեռած է։ Տոքթ. Պրայթ ամբաստանուած է թէ առանց վկայական ունենալու դեղագիր կու տայ և դեղագործ Պարոնեան ալ անոր դեղագիրները շինած է, առանց զանոնք արձանագրելու և սրուակներուն վրայ պիտակ փակցնելու։ Այդ մասին պատրաստուած տեղեկագիրը մատուցուեր է ձեռնհաս պաշտօնարանին։

ԹԻՖԹԻՔ. —Երէկ Կ. Պոլսէն մեծ քանակութեամբ թիֆթիք ղրկուեցաւ Լոնտոն։

ՖԷՍԻ ԳԻՆԸ. —Մաքսային վերատեսչութիւնը նկատելով որ ֆէսի գինը բարձրացած է, հրահանգ ուղղեց մաքսատուները՝ որ հրապարակի գինին վրայ մաքս առնեն։

ԿԷՅՎԷՅԻ մէջ մետաքսի բերքը այս տարի անցեալ տարիէն պակաս է։

ԱՆՁՆԱՍՊԱՆՈՒԹԻՒՆ. —Թագսիմի մօտ Վալիտէ Չէշմէսի ճամբային 47 թիւ տունը բնակող 60 տարեկան հայ ժամագործ մը՝ Սաղաճեան Կարապետ, երէկ իր տանը վերի յարկը ինքզինքը կախելով անձնասպան եղաւ։

ԳՈՂՈՒԹԻՒՆ. —Թարապիայի մէջ, Հանրային Պարտքի վարչական Խորհուրդին անդամ Թէնկիր Եավէր փաշայի տունէն երկուշաբթի գիշեր գողցուեր են կարգ մը արծաթեղէններ, որոնց մէջ կային տեղւոյն հայ-հռոմէականներու եկեղեցիին յատուկ երկու արծաթ սկիհ, վեց արծաթ աշտանակ եւայլն։ Ոստիկանութիւնը քննութիւն կատարելով տեսեր է թէ դուրսէն գող մտած ըլլալու նշան մը չի կայ, սակայն Եավէր փաշա յայտարարեր է թէ իր սպասաւորներուն վրայ չի կասկածիր. ուստի ոստիկանութիւնը, դուրսէն կատարուած ըլլալը հաւանական գտնելով, քննութեան ձեռնարկած է։

ՆԱՒԱԲԵԿՈՒԹԻՒՆ. — Հոկտ. 3/15ին Սուէզի կառավարիչը լուր առեր է թէ Թօրէն եկող առագաստանաւ մը, եգիպտացի, թուրք ու սուրիացի 70 ուխտաւորներով և տասնըմէկ նաւաղներով, ընկղմեր է։ Այդ առագաստանաւը Սուէզէն 30 մղոն հեռու՝ Ֆանախտուանէն անցած պահուն, սաստիկ փոթորիկի բռնուելով չքջեր է ծովեզերքէն հեռուն։ Նաւաղները հազիւ տասնըվեց ուխտաւոր կրցեր են ազատել։ Տեղական կառավարութիւնը հարկ եղած միջոցները ձեռք առեր է ազատուած ուխտաւորներուն օգնելու համար, վասն զի կարօտ վիճակի մէջ կը գտնուին։ Այդ նաւաբեկութեան պահուն վաթսուն ուխտաւորներ խեղդուեր են։ Շոգենաւ մը ղրկուելով արկածին վայրը, քանի մը դիակ գտեր է։

ՀՐԱՒԷՐ

Գործի մարդերուն

Ծանուցումը՝ առեւտրական գործառնութեանց ծաւալման առաջին միջոցն է, յորմէ մեծապէս օգտուած են և կ'օգտուին ցարդ կարեւոր վաճառատուններ, ինչպէս նաեւ զանազան հաստատութիւններ և շատ անգամ մասնաւոր անհատներ։

Շատեր իրենց ունեցած արդի նախանձելի կացութիւնը ծանուցմանց կը պարտին։

Այս տեսութեամբ է որ Հոգաբարձութիւնս որոշած է Ծանուցումներ եւս ընդունիլ յառաջիկայ 1900 տարւոյ ԸՆԴԱՐՁԱԿ ՕՐԱՑՈՅՑին մէջ որ քիչ օրէն հրապարակ պիտի ելլէ ութծալ դիրքով, պատկերազարդ և օգտակար գիտելիքներով ու ճոխ պարունակութեամբ։ Ուստի ամէն անոնք որ կը փափաքին ծանուցում հրատարակել տալ Հիւանդանոցիս սեպհական սոյն ԸՆԴԱՐՁԱԿ ՕՐԱՑՈՅՑին մէջ, կը հրաւիրուին առիթէն օգուտ քաղել, դիմելով ընդ փոյթ Հոգաբարձութեանս գրասենեակը, թուականէս սկսեալ մինչեւ 15 օր։ (Հոգաբարձութիւն Հիւանդանոցի)

13 Հոկտեմբեր

ԱԶԳԱՅԻՆ

ՅՈԲԵԼԵԱՆԻՆ ԱՌԹԻՒ

Արեւելքի ընթերցողները այսօրուան Ա. էջին մէջ հաճոյքով ու հետաքրքրութեամբ պիտի կարդան այն պատուական բանախօսութիւնը զոր Մատթէոս էֆ. Մամուրեան արտասանեց կիրակի օրը, երբ յիսնամեայ յոբելեանի հանդէսին մէջ օրուն ամբողջական նկարագրութիւնը փութացինք հրատարակել երէկ: Վաղուան թիւով կը շարունակենք ու կը լրացնենք այդ բանախօսութիւնը որ հոկտեմբեր 17ի գրական և ուսուցչական տօնին հոգեբանութիւնն է կերպով մը, ալեզարդ յոբելեարին կողմէ կատարուած: Արեւ. Մամուլի մեծայարգ խմբագրապետը, որ իր հայրական սուգին ու անոր յաջորդող անձնական տկարութեանը պատճառաւ ժամանակէ մը ի վեր գրիչ չէր շարժեր, այս հանդիսաւոր առթիւ հրապարակ իջնելով կրկնապէս ուշագրաւ ու պատուելի կը դառնայ իր գրուածքը որ մէկէ աւելի կէտեր կը պարունակէ ուսումնասիրութեան ու խոկման արժանի:

Այս մանաւոր յիշատակութիւնը ընելու և յոբելեանի հանդէսին յաջողութեանը համար անկեղծ խնդակցութիւննիս անգամ մըն ալ յայտնելու առթիւ, չենք կրնար զսպել մեր ցաւը այն անձանց ընթացքին հանդէպ զոր ունեցաւ, այս պարագային մէջ ալ, Պոլսական թերթը իր տափակ հեգնութիւններովը, և ամէնէն մաքուր ու ազնիւ ձեռնարկներն անգամ պղտորել փորձող անտեղի դիտողութիւններովը: Երէկ, իր մգլոտած սրամտութիւնը կը թափէր նորէն Ռուբէն էֆ. Որբերեանի վրայ, որուն բոլոր յանցանքը եղած էր, իր աչքին, Արեւելքի Ներկայացուցիչը ըլլալ կիրակի օրուան հանդէսին մէջ և այս գեղեցիկ առթիւ գրական բանախօսութիւն մը արտասանելը: Իսկ աւելի առաջ, Պոլսական թերթին արժանի Իզմիրեան անանուն թղթակիցը փորձեց կասեցնել դրամական նուիրատուութեան պատրաստականութիւնը՝ մէջտեղ դնելով առարկութիւններ որոնց ակնարկելն իսկ ամօթ կը համարինք մեզի՝ իբրեւ հրապարակագիր: Հարկ չկայ ըսելու որ այդ անհարկի գրուածքները մազի չափ ազդեցութիւն չունեցան՝ նիւթական կերպով ալ արտայայտուող համակրանքին վրայ, և զանոնք հիւրընկալող խմբագիրը՝ վերջին վայրկեանին, իր հանրածանօթ «անկողմնակալութեան» սպունգը անցընելով անոնց վրայէն, կարծեց սրբել այդ արատը իր էջերէն և յետամնաց եռանդով մը սկսաւ փառաբանել յաջողութիւնը կատարելի յոբելեանին... որ արդէն իսկ յաջողած էր:

Այդ օրերուն մէջ, քանի՛ քանի՛ նամակներ ստացանք Իզմիրէն, այս անտեղի արարքը պախարակող ու այստեղ ալ, մեր յարգելի բարեկամներէն շատեր դիտողութիւններ ուղղեցին մեզ թէ ինչո՞ւ բան մը չենք գրեր: Ամենուն ալ միեւնոյն պատասխանը կու տայինք.—«Թողենք որ նշանակութիւն չպիտի ունենան անոնք», ինչպէս որ ալ եղաւ: Յետոյ, այսպիսի գեղեցիկ հանդէսի մը պատկառանքը չէինք ուզեր խանգարել, վիճաբանութիւն մը ստեղծելով այնտեսակ գրուածքներու շուրջը զորս եթէ շեշտէինք՝ շեշտած պիտի ըլլայինք անոնց ոգին ու հանգամանքը որ էր խոցոտել սիրտը ալեզարդ յոբելեարին ու անոր զաւկին որոնց երկուքին ալ չէին խնայուած անխիղճ ակնարկութիւններ:

Հիմայ որ աւարտեցաւ հանդէսը, մեր ամենուս փափագած յաջողութեամբ, կը շատանանք միայն ըսելով Պոլսական թերթին կամ անոր խմբագրին՝ թէ Մամուրեանի կեանքէն ասոր անոր դասեր քաղելէ առաջ՝ այդ դասերը թո՛ղ նախ ինքզինքին համար սերտէ. Մամուրեանը մեծ վիճաբանող մը եղաւ, գրչի մեծ մաքառող մը, բայց երբեք իր անձին համար ռէքլամի և իրեն համակարծիք չեղողներուն դէմ գռեհիկ յարձակումներու գործիք չըրաւ իր թերթն ու գրիչը: Քննադատեց՝ բայց երբեք չփորձեց արտատելու գրական, ուսուցչական, մարդասիրական ձեռնարկութիւնները. խիստ եղաւ՝ բայց միշտ անկեղծ ու միշտ պատուաւոր: Գաղափարի մարդը եղաւ: Ասոր համար է որ կէս դարէ ի վեր կը յարգուի ամէն դասակարգերուն, նոյն իսկ իր ընդդիմախօսներուն կողմէ:

Գահիրէի մեր Թղթակիցը կը հաղորդէ մեզ հոկտ. 12 թուականով թէ նոյն օրը տեղի ունեցեր է Գաւառ. Ժողովին նիստը ատենապետութեամբ Վսեմ. Տիգրան փաշայի որ նախորդ շաբթուն վերադարձած էր Եւրոպայէն: Այդ գումարման մէջ խորհրդակցութեան գլխաւոր առարկայ եղեր է Եգիպտոսի վիճակը արժանաւոր Առաջնորդով մը օժտելու խնդիրը, որուն նախապատրաստական գործողութիւնները տնօրինուեր են: Սակայն ընտրութիւնը պիտի կատարուի Աղեքսանդրիոյ Թաղական Խորհուրդին հետ գոյանալի համաձայնութենէ մը ետքը, վասն զի յայտնի է թէ յիշեալ Խորհուրդը կը վճարէ Առաջնորդին ամսականին կէսը:

—Խառն Ժողովը իր վաղուան նիստին մէջ հաւանաբար պիտի զբաղի նաեւ գաւառներէն եկած կարօտութեան գրերով ու դրամական խնդրանքներովը որոնց հասնելու անբաւական ըլլալով Նպաստից Յանձնաժողովը, խնդիրը ընդհանուր կերպով ներկայացուցած էր Վարչութեան: Նորագոյն խնդրանքներէն մէկը եղած Մուշի առաջն. տեղապահ Տ. Բարգէն Ծ. վարդապետին կողմէ որ տեղեկագիր մը ղրկելով Պատրիարքարան՝ կարգ մը առաջարկութիւններ ըրած և մասնաւորապէս նպաստ խնդրած է տեղացի կարօտ ժողովուրդեան համար: Ինչպէս արդէն ծանուցուեցաւ, Տ. Բարգէն Վ. Մուշի մէջ աղջկանց վարժարանի մը բացման պէտքն ալ կը զգացնէ:

—Պատր. Փոխանորդ Տ. Գաբրիէլ Եպիսկոպոս Ճէվահիրճեան այսօր ռուսական դեսպանատունը գնաց՝ ի դիմաց Ա. Պատրիարք Հօր շնորհաւորական այցելութիւն տալու Նիկոլա Բ. կայսեր գահակալութեան տարեդարձին առթիւ և ընդունուեցաւ դեսպան Պ. Զինովիէվի կողմէ:

—Ս. Խաչ եկեղեցիին Թաղ. Խորհուրդը վաղը խորհրդակցութիւն մը պիտի ունենայ ճարտարապետ Ֆէթվաճեան էֆ.ի հետ՝ յիշեալ եկեղեցիին հիմնադիր Տ. Աբրահամ քահանայի և Ալէմշահեան Տ. Գրիգորիս Սրբազանի գերեզմաններուն վրայ կառուցանելի շիրիմներուն յատակագիծը պատրաստելու և ծախքին քանակութիւնը ճշդելու համար:

—Տօքթ. Տագաւարեան էֆ. վաղուընէ սկսեալ պիտի շարունակէ իր այցելութիւնները Ազգ. Հիւանդանոց ուր իր բացակայութեանը միջոցին իրեն կը փոխանորդէր Տօքթ. Նահապետեան էֆ.:

—Տ. Մակար եպիսկ. Բարխուտարեանց նամակ մը ուղղելով Ա. Պատրիարք Հօր՝ շնորհակալութիւն յայտնած է Իզմիրեանց գրական Յանձնաժողովին կողմէ իրեն համար սահմանուած 221 ռբ. 80 կպ. մրցանակին համար զոր ստացած ըլլալը յայտնած է:

Տիկին Աննիկ Բ. Մանուկեանի յուղարկաւորութեան տխուր հանդէսը կատարուեցաւ երէկ առաւօտ Գատըգիւղի մէջ, յուղարկաւորներու մեծ բազմութեան մը ներկայութեամբ որոնց մէջ կարեւոր տեղ մը կը գրաւէին առեւտրական դասը ու եւրոպացի վաճառականներ ալ: Ժամ 4ին, հանգուցեալոյն բնակարանէն դուրս հանուեցաւ դագաղը հանդիսաւոր թափորով և առաջնորդուեցաւ Ս. Թագաւոր եկեղեցին. դպրոցական սաներ կը տանէին պսակները: Դագաղին ծոպերը բռնած էին՝ Բարսեղ էֆ. Սթամպօլլուեան, Գառնիկ էֆ. Սարգիսոփ, Յակոբ էֆ. Խասեան, Յեսու էֆ. Շամտանճեան, Նազարէթ էֆ. Մուրատեան և Տիգրան էֆ. Բարազամեան: Կերոնները բռնած էին՝ Լեւոն էֆ. Բանիկեան, Գառնիկ էֆ. Ճէվահիրճեան, Բերովբէ էֆ. Կիւմիշճեան, Ղազարոս էֆ. Զալաքեան, Պետրոս էֆ. Պէյլէրեան և Թիլէֆեան էֆ.:

Եկեղեցական արարողութեանց նախագահեց Երուսաղէմի Պատր. Փոխանորդ Տ. Գէորգ եպիսկ. Երէցեան որ խօսեցաւ յուզիչ դամբանական մը: Ներկայ էին նաեւ Տ. Եղիշէ եպիսկ. Ապահունի, վարդապետներ ու բազմաթիւ քահանաներ: Արարողութեանց աւարտումէն ետքը, եկեղեցւոյ բակին մէջ, հանգուցեալոյն սգակիր ամուսինը՝ Բարսեղ էֆ. Մանուկեան ընդունեց ներկաներուն ցաւակցական արտայայտութիւնները:

Դագաղը, ծածկուած բազմաթիւ պսակներով, Մանուկեան վաճառատան պաշտօնէութեան ձեռամբ մեռելակիր կառք դրուելով եկեղեցւոյ դուռնէն՝ գերեզմանատուն առաջնորդուեցաւ ուր հետեւեցան անոր բազմաթիւ յուղարկաւորներ, երեսունի չափ կառքերով: Գերեզմանատան մէջ, թաղման կարգին նախագահեց Տ. Վահան Ծ. Վ. Յակոբեան:

Հանգուցեալ Տիկնոջ դագաղին նուիրուած էին՝ մանիշակազարդ մեծ խաչ մը վշտահար ամուսնին կողմէ, և պսակներ ընտանիքին անդամներուն, ազգականներուն և բարեկամներուն կողմէ,—այրի Տիկին Հռիփսիմէ Ա. Մանուկեան, Մկրտիչ էֆ. Ա. Մանուկեան, Վահրամ էֆ. Ա. Մանուկեան, Տ. և Տիկին Արմենակ Մանուկեան, Տ. և Տիկին Սեդրաք Ա. Մանուկեան, Տ. և Տիկին Պատրիկ Կիւլպէնկեան, Տ. և Տիկին Տիգրան Ա. Մանուկեան, այրի Տիկին Իսկուհի Ա. Ճամճեան, Տ. և Տիկին Ալթիւր Մողաքեան, Տ. և Տիկին Մաղաք Մաղաքեան, Տ. և Տիկին Կարապետ Բէյլէրեան, Տ. և Տիկին Գրիգոր Նազաչեան, Տ. և Տիկին Մ. Ալալըմճեան, Պօղոս էֆ. Բէրքէտճեան, Ֆիլիփ էֆ. և Տիրան էֆ. Մարտիկեան, Ն. և Յ. էֆ.ք Սէլեան, Կարապետ էֆ. Յակոբեան, Մինաս էֆ. Զալքեան, Պ. Միլ Պաբէթա, պաշտօնէութիւն Մանուկեան վաճառատան:

Մանուկեան ընտանիքը և բոլոր պարագաները իրենց խորին շնորհակալութիւնը կը յայտնեն ամէն անոնց որոնք հաճեցան ներկայ գտնուիլ հանգուցեալ ՏԻԿԻՆ ԱՆՆԻԿ Բ. ՄԱՆՈՒԿԵԱՆԻ յուղարկաւորութեան հանդէսին և իրենց ցաւակցական զգացմանց հաւաստիքը տուին այս տխուր առթիւ:

ԱԶԳԱՅԻՆ ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑ

Հանգուցեալ Տիկին Աննիկ Բ. Մանուկեանի յուղարկաւորութեան առթիւ փոխան ծաղկեպսակի մէկմէկ օսմ. ոսկի նուիրած են Հիւանդանոցիս, Տէր և Տիկին Մանուկ էֆ. Սրվլեան, Տէր և Տիկին Յարութիւն էֆ. Ասլանեան, Տէր և Տիկին Յարութիւն էֆ. Գարամանեան, Սարգիս էֆ. Թաշճեան, Բարսեղ էֆ. Իսթամպօլլուեան, Սթամպօլլուեան եղբարք, Գրիգոր էֆ. Կիւմիշկերտան, Գրիգոր էֆ. Եւրէնեան, Գրիգոր էֆ. Ալեանաքեան, Սիմոն էֆ. Գայսէրլեան, Յ. Սրովեան և ընկերութիւն, Ղազարոս էֆ. Ճէնազեան, Յովհաննէս էֆ. Գասարճեան: Գումար 1404 ղրուշ:

—Հանգուցեալ Յովհաննէս էֆ. Քէրէստէճեանի յուղարկաւորութեան առթիւ փոխան ծաղկեպսակի, (2) երկու օսմ. ոսկի բարեհաճած է նուիրել Հիւանդանոցիս՝ ի Մարսիլիա բնակեալ Յովհաննէս էֆ. Կիւմիշեան: (Հոգաբարձութիւն)

ՏՕՔԹ. ՎԱՀՐԱՄ Յ. ԹՈՐԳՈՄԵԱՆ
Փոխադրուած է, Բերա, Թագսիմ փողոց թիւ 1 տունը, և հիւանդ կ'ընդունի ամէն օր կէս օրէ վերջը, ժամը 7-10 (Բ. Թ.): 8—12

Հեռագիր

ԱՅՍ ՕՐՈՒԱՆ

ԱՆԳԼԻԱ ԵՒ ԹՐԱՆՍՎԱԼ

ԼՈՆՏՈՆ, 1 Նոյեմ.—Լոնտոնի բնակչութիւնը միշտ մեծ գրգռութեան մէջ կը մնայ՝ Լէտիսմայթի ձախողուածին պատճառաւ: Ամբողջ օրը հաւաքումներ եղան պատերազմական նախարարութեան պաշտօնատան առջեւ: Ընտանիքներ կու գան տեղեկութիւն առնել իրենց այն ազգականներուն վրայ՝ որոնք զօրավար Հուայթի բանակին մէջ կը գտնուէին:

—Անգլիական մամուլը՝ Լէտիսմայթի ձախողուածին վրայ ցաւ յայտնելով մէկտեղ, կ'ըսէ թէ հանրային կարծիքը պէտք չէ իրար անցնի, որովհետեւ պատերազմը դեռ նոր է որ պիտի սկսի: Մօտ ատենէն օգնական զօրքեր Թրանսվալ պիտի հասնին և ամէն բան յոյս կու տայ որ Անգլիա մօտալուտ յաղթանակ մը պիտի ունենայ: Թայմզ և ուրիշ թերթեր բուռն կերպով կը պարսաւեն նախարարութիւնը՝ պատերազմի լուրերը մամուլին հաղորդելու եղանակին վրայ: Եթէ երբեք կ'ըսեն այս վերջին օրերուն մէջ նախարարութիւնը ապահովութիւն ցոյց տուած ու լաւատես երեւցած չըլլար, յուսախաբութիւնը նուազ ցաւալի պիտի ըլլար:

—Այսօր Նախարարաց ժողովը գումարուեցաւ բայց իր որոշումներուն վրայ բնաւ լուր չտրուեցաւ մամուլին: Զօրավար Հուայթ նոր մանրամասնութիւններ ղրկեց Լէտիսմայթի ճակատամարտին վրայ: Զօրավարը կը գովէ Պոէրները՝ որոնք մեծ մարդասիրութեամբ վարուած են Անգլիացի վիրաւորներու հետ:

ՌՈՒՍԻԱ ԵՒ ՍԵՐՊԻԱ

ՊԵՏԵՐՍՊՈՒՐԿ.—Գնդապետ Լէոնթիէվիչ Պէլկրատի ռուս դեսպանատան զինուորական կցորդ անուանուեցաւ:

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՍԱԿԱՐԱՆ

ՓԱԿՈՒՄ

Օսմ. Քոնսոլիտէ Սեռի Դ.	Օ. Ո.	24	01
Ամէնէն բարձր գին	»	24	02
Ամէնէն վար գին	»	23	39
Ռումէլիի երկթ. գոց.	Ֆր.	114	50
Ամէնէն բարձր գին	»	114	75
Ամէնէն վար գին	»	114	25

ԲԱՑՈՒՄ 21 Հոկտ.

Օսմ. Քոնսոլիտէ Սեռի Դ.	Օ. Ո.	23	39
Ռումէլիի երկաթուղի	Ֆր.	114	—
Օսմանիէ		440	—
Ռէժի		292	
Օսմ. Պանքա		13	—
Քրէտի Ժէնէրալ Օթօմ.		2	35
Երկրագործական Պանքա		7	—
Սօս. Օթ. Շամէ է Վալէօս	Օ. Ո.	3	11
Օսմ. Ապահ. Ընկ.		4	—
Թրամուէյ բաժնեթ.		620	—
» ծուխանս		210	—
» պարտաթ.	Ֆր.	490	—
Տէրքոսի ջուրի ընկ.	»	309	—
Թարափ Գ. Գոլսու	»	483	—

ԴՐԱՄՆԵՐՈՒ ԸՆԹԱՑՔԸ

20 ֆրանքնոց	Ղրշ.	87	21
Անգլիական ոսկի	»	110	02
Բոլ էմբէրիալ	»	80	05
Քրիմիգ	»	51	04
Մէճիտիէ արծաթ	»	108	05
Մէճալիգ	»	86	—
Ռուպլի Թղթադրամ	Օ. Ո.	8	62

ՓՈԽԱՆԱԿԱԳԻՐ

Լոնտոն 3 ամիս	Ղրշ.	109	32 1/2
» » » չէք	»	109	17
Բարիզ » »	Ֆր.	23	17 1/2
» » » չէք	»	23	93
Պէրլին անտոկոս չէք	Մարք	18	61
Վիեննա չէք	Ֆիոր.	22	96 1/4

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՍԱԿԱՐԱՆ

ԲԱՐԻԶ, 31 Հոկտ.

Օսմ. Քոնս. սէրի Դ.) բաց.	Ղրշ.	22	—
) գոց.	»	22	—
» » » Բ.		45	60
» » » Գ.	»	25	20
Օսմանիէ	»	411	—
Ռումէլի երկաթուղի	Ֆր.	111	75
Օսմ. Ռէժի	»	291	—
Օսմ. Կայս. Պանքա	»	553	—
Ֆրանս. Ռանթ 3 %	»	100	—
Քրէտի Լիոնէ	»	984	—
Պանք տը Բարի	»	—	—
Սուէզի բաժնեթուղթ	»		
Իտալական Ռանթ	»	93	10
Սպանիական արտաքին	»	62	25
Չէք Լոնտոնի վրայ	»	25	250
Դրամագլուխ	»	03	

ՊԷՐԼԻՆ, 31 Հոկտ.

Օսմ. փոխառութիւն 1888	մարք	112	75
Ռումէլիի երկաթուղի	»	116	80
Անատ. երկթ. պարտաթուղթ	»	97	20
Փոխ. Լոնտոնի վրայ 3 ամս.	»	20	245

ՎԻԵՆՆԱ, 31 Հոկտ.

Փոխան. Բարիզի վրայ	Ֆիոր.	57	10
» Լոնտոնի վրայ	»	120	75
Ռումէլիի երկաթուղի	»	58	—
Օսմ. Ռէժի	»	132	—

ՄԱՆՉԵՐՈՒ ԹՇՆԱՄԻՆ
Գրեց
ՏՕՔԹ. ՅՈՎՍԷՓ ՏԷՐ-ՍՏԵՓԱՆԵԱՆ
Գին 5 ղրուշ

ՀՍԿԱՅ ՀԵԾԵԼԱՆԻՒՆԵՐ

Հեծելանիւի կարգ մը գործարանատէրեր այս օրերս պզտիկ ցուցադրութիւն մըն էին ըրած Լոնտոնի մէջ՝ ուր դրկած էին իրենց գործարաններուն պատրաստած մեքենաներուն իբր նմոյշ՝ հսկայ երկանիւներ, եռանիւներ և միանիւներ: Եւրոպական թերթ մը՝ հետեւեալ կերպով կը նկարագրէ այդ ահագին մեքենաները, իր նկարագրութեան տալով ցնորական պատմութեան մը հանգամանքը:

* *

Լոնտոնի ոստիկանատան սրահներէն մէկուն մէջն էր: Դուռը ուժգնօրէն բացուեցաւ յանկարծ ու մարդ մը ներս մտաւ պոռալով.

—Խենթ եմ, ձերբակալեցէ՛ք զիս:

Ոստիկանապետը, քարտուղարը և երկու ուրիշ պաշտօնեաներ՝ որոնք հոն կը գտնուէին, նայուածքնին ուղղեցին դէպ ի այդ անձը՝ որ ատանկ աղմկալից մուտք մը ըրած էր սրահէն ներս: Մօտաւորապէս քառասուն տարեկան մարդ մըն էր, մաքուր հագուած և իր արտաքին երեւոյթով շնորհքով մարդու մը տպաւորութիւնը կը թողուր: Միայն թէ՝ իր տենդավառ աչքերուն և այլակերպուած դէմքին վրայ սարսափի կատարեալ արտայայտութիւն մը կը տեսնուէր որոշ կերպով:

Երբոր ներս մտաւ, շարունակեց կարճ ու ընդհատուող նախադասութիւններով.

—Սըր Հարրի Սէմբըրն է անունս: Ամբողջ 25 տարի նաւարկած եմ Ն. Վեհափառութեան նաւերուն մէջ: Այսօր հօգեր ունիմ զորս մէջտեղ կու տամ: Կին մը ունիմ և զաւակներ: Ամէն մարդ կը յարգէ զիս: Երջանիկ էի: Բայց հիմա խենթ մըն եմ:

«Տարօրինակ զգայախաբութիւններ կ'ունենամ: Տարօրինակ երեւոյթներ կը ներկայանան աչքերուս առջեւ: Գիտեմ որ իրականութեան մէջ գոյութիւն չունին անոնք, և սակայն միշտ կը տեսնեմ զանոնք ու կը վախնամ զիս»:

Սէմբըրն՝ դողացող շեշտով մը արտասանեց այս խօսքերը և աթոռի մը վրայ իյնալով սկսաւ քրտնաթաթաւ ճակատը սրբել: Ոստիկանապետը կը ջանար հանդարտեցնել զայն, միեւնոյն ատեն քաղցր ձայնով մը հարցաքննելով:

Այդ հարցաքննութեան վրայ, Սէմբըրն սկսաւ պատմել հետեւեալը.

—Պէտք է նախապէս ձեզի ըսեմ որ հեծելանիւներէն կը սարսափիմ: Չեմ ուրանար այդ գիւտին օգտակարութիւնը, ինչպէս նաեւ հաճելութիւնը ամէն անոնց համար՝ որոնք կը սիրեն զայն: Բայց ի՞նչ ընեմ. կը վախնամ այդ մետաղէ մեքենաներէն: Կը զզուեցնեն զիս պարզապէս: Միշտ ըսած եմ որ անոնք խելքս կորսնցնել պիտի տան. գուշակութիւնս ճիշդ ելաւ:

«Քիչ մը առաջ՝ հանդարտօրէն կը շրջագայէի Ռէճընթ Սթրիթի մէջ: Մեծ հաճոյք կը զգամ այսպէս խանութները շրջագայելով: Կեցած էի գոհարավաճառի մը խանութին առջեւ ու կը դիտէի գեղեցիկ սուտակ մը՝ զոր տիկին Սէմբըրնի պիտի ներկայացնէի՝ գնելու նպատակով: Հեռացայ խանութին առջեւէն, բայց հազիւ աչքերս բարձրացուցած՝ ի՞նչ կ'ուզէք որ տեսնեմ:

«Ահագին մեքենայ մը՝ որ եռանիւ մըն էր՝ գրաւած էր փողոցին բովանդակ լայնքը: Իր հսկայական անիւները տան մը մինչեւ առաջին յարկին կատարը բարձրացած էին: Իր անիւները շրջապատող քառիզուն շրջանակները՝ անդրջրհեղեղեան օձերու տպաւորութիւնը կու տային վրաս: Այս սոսկալի մեքենային մէջտեղերը՝ 10 մարդիկ նստած էին ու կը դարձնէին մեքենան, սպառնական դիրքով մը առաջանալով:

«Այս ահաւոր երեւոյթը վանելու համար գոցեցի աչքերս: Երբ վերաբացի զանոնք, տեսայ որ հսկայ երկանիւ մը կու գար դէպի իմ կողմս: Մարդ ահագին հսկայ մը պէտք էր ըլլալ՝ անոր վրայ նստելու համար: Բազմաթիւ մարդիկ հազիւ կը յաջողէին հաւասարակշռութեան մէջ պահել զայն և անոր քով պզտիկ գաճաճներ կ'երեւային:

«Միտքս երթալով կը պղտորէր: Սատանայական կրկներեւոյթներ սկսած էին ներկայանալ աչքերուս առջեւ:

«Յետոյ՝ սովորական տարողութեամբ երկանիւ մը տեսայ որուն վրայ սակայն ահագին ծաւալով մարդ մըն էր նստած: Այտերը ճարպով ուռած էին ու կուրծքը ահագին զանգուած մըն էր կազմած: Իր սրունքներն ու թեւերը մանկոյտներու միայն կարելի էր նմանցնել: Զօրաւոր մարդ մը հազիւ կը կարողանար անոր հաւասարակշռութիւնը պահել տալ: Եթէ երբեք իրական ըլլար այս երեւոյթը, տարակոյս չկայ որ երկանիւը պիտի խորտակուէր այդ ահագին մարդուն ծանրութեան տակ:

«Հազիւ այդ երեւոյթը աչքերուս առջեւէն անհետացած, մօտաւորապէս երեք մեթր բարձրութեամբ անիւ մը տեսայ՝ որուն երկու կողմ կին մը և մարդ մըն էին նստած ու կատարեալ դիւրութեամբ կը յառաջանային:

«Այն ատեն է որ չկրցայ դիմանալ ու փախայ: Ալ կը բաւէր այդչափը: Հիմա կը հասկնաք անշուշտ իմ վիճակս: Օգնեցէք ինծի, դեռ միտքս բոլորովին չէ խանգարուած: Պաշտպանեցէք զիս ինծի դէմ: Հեծելանուային տենդը բռնուած եմ:»

Այն չորս անձերը՝ որոնք այս տեսարանը կը դիտէին, նախ կատարեալ ուշադրութեամբ մտիկ ըրած էին Սէմբըրնի պատմութիւնը. յետոյ զուարճանալ սկսած էին, պատմութեան շարունակութիւնը լսելով և երբ ինքնակոչ խենթը իր խօսքը վերջացուց, ահագին քրքիջներ արձակել սկսան:

Ոստիկանապետը սակայն՝ որ հասկցած էր թէ Սէմբըրն դիւրագրգիռ մէկն է, մէջամտեց խիստ և կատարեալ քաղաքավարութեամբ ըսաւ.

—Շատ լաւ ըրած էք, սիրելի Պ. Սէմբըրն, գալ զիս գտնելով. այս առթիւ շատ երջանիկ կը զգամ ինքզինքս այն ծառայութեան համար՝ զոր հիմայ իսկ պիտի մատուցանեմ ձեզի: Ապահովուեցէք, սիրելի Պ. Սէմբըրն, որովհետեւ դուք բնաւ հիւանդ չէք: Ոչ հեծելանուային տենդ ունիք, ոչ ալ ուրիշ ո՛և է հիւանդութիւն մը, այլ այս պարոններուն և ինծի պէս տէրն էք ձեր զգայարանքներուն՝ որոնք զձեզ բնաւ չեն խաբեր:

Սէմբըրն զայն կեցուց կասկածոտ կերպարանքով մը.

—Կը խնդրեմ, պարո՛ն, մի՛ տաք այդ սովորական մխիթարութիւնները: Գիտեմ որ սովորութիւն է իմ նմաններուս այդ տեսակ խօսքեր ըսել, զանոնք աւելի չգրգռելու համար:

—Կը սխալիք, սիրելի Պ. Սէմբըրն, բոլորովին կը սխալիք: Ո՛չ սովորական մխիթարութիւններ չէ որ կուտամ ձեզի: Հիմա պիտի ապացուցանեմ ըսածս: Ոչ մէկ կերպով երեւոյթ մը երեւցած է ձեր աչքերուն: Ինչ որ երեւոյթ կարծած էք դուք, կատարեալ իրականութիւն է: Այն առարկաները՝ զորս իբր թէ կրկներեւոյթով մը տեսած կը համարիք դուք ինքզինքնիդ, իրօք գոյութիւն ունին:

Սէմբըրն զարմացած՝ անոր կը նայէր:

Ոստիկանապետը տպուած տետրակ մը տուաւ անոր՝ որուն վրայ խոշոր գիրերով հետեւեալն էր գրուած. «Հոլպըրն Վայըգըր Կոլըյ Սիքլինգ Միթինկ»: Այդ տետրակը՝ հեծելանիւներու մրցման մը յայտագիրն էր և մանրամասնօրէն բացատրուած էին անոր մէջ բոլոր այն հետաքրքրական մեքենաները՝ որոնք հասարակութեան ցոյց պիտի տրուէին:

—Կը տեսնէ՞ք, ըսաւ ոստիկանապետը, բոլոր այն միանիւները, երկանիւները և եռանիւները՝ որոնց հանդիպած էք այսօր, իրօք գոյութիւն ունին. անոնց ամէնքն ալ ցոյց տրուած էին հեծելանիւի այս մրցման մէջ, և ապահովաբար ձեր տեսած միջոցին իրենց տեղերը կը տարուէին:

«Հաճեցէք ինծի հետ հետեւիլ այս յայտագրին: Այն ահագին եռանիւը զոր տեսած էք, արդարեւ աշխարհի ամէնէն հսկայ հեծելանիւն է: Ամերիկայէն բերուած է այդ մեքենան, ու շինուած է ընկերութեան մը կողմէ՝ իր նոր մեքենաներուն իբր ըէքլամ ծառայելու համար. այդ մեքենային վրայ կրնան ութը հոգի նստիլ: Անիւներէն երկուքը չորս մէթր բարձրութիւն ունին. իսկ առջեւի պզտիկ անիւին բարձրութիւնն է 2 մէթր 30: Մեքենային ամբողջութիւնը կը կշռէ 1016 քիլօ, 480 կրամ:

«Հսկայ երկանիւը՝ որուն հանդիպած ըլլալնիդ կը յայտնէք, նորէն ընկերութեան մը պատրաստած «Ֆիվլընտ» պիսիքլէթներուն իբր ըէքլամ ծառայելու համար շինուած է: Իւրաքանչիւր անիւը վեց մէթր տրամագիծ ունի և 8 հոգի կրնան տեղ բռնել անոր վրայ:

«Իսկ այն ահագին հեծելանուորը՝ զոր աչքերնուդ ներկայացող երեւոյթ մըն էք կարծած, մարդ մըն է ձեզի և ինծի պէս, թէեւ անհամեմատ կերպով գէր: Կրիմ կը կոչուի և աշխարհի ամէնէն ծանր հեծելանուորն է: Մէկ մէթր 85 սանթիմէթր բարձրութիւն ունի. փորին շրջապատն է 72 բթամատ և ազդրերուն 22 բթամատ: Իր ձեռքերը ըմբիշի մը ձեռքերուն պէս հաստատուն են:

«Վերջապէս այն միանիւը զոր տեսեր էք, «Լա Սօսիալը» կը կոչուի և շինուած է Պ. Ժամեն անուն գերմանացիի մը կողմէ: Իր մեծ անիւը 2 ու կէս մէթր բարձրութիւն ունի և մէկ դառնալուն 6 մէթր տեղ կը յառաջանայ: Առջեւի պզտիկ անիւը 16 բթամատ բարձրութիւն ունի: Մեքենան կը կշռէ մէկ կենդինար, և իր վրայ հեծնողներն են հնարիչը՝ Պ. Քառլ Ժամեն և իր քոյրը:»

Այս մանրամասնութիւնը յայտագրին վրայէն ստուգելէ ետքը Պ. Սէմբըրն պարտաւորուեցաւ սխալած ըլլալը յայտնել ինչ որ իր հիւանդ երեւակայութիւնը երեւոյթներ համարած էր, արդի գործարանատէրերու պատրաստած մեքենաներն էին՝ ամէնքն ալ ըէքլամի ուժ տալու նպատակով պատրաստուած: Պ. Սէմբըրն գոհ էր միտքը առողջ տեսնելով, թէեւ միւս կողմէ կը զղջար այդ ծիծաղելի տեսարանին առիթ տուած ըլլալուն:

Կատարեալ քաղաքավարութեամբ շնորհակալութիւն յայտնեց ոստիկանապետին ու հոն գտնուողներուն, և դուրս ելաւ մրմռալով:

—Լաւ, եթէ երբեք ես խենթ չեմ, աւելի լաւ... Միայն թէ, ան ատեն միւսները պէտք է խենթ ըլլան:

ԲՈՒԼ—ԲՈՒԼ

Անտոն էֆ. Զարքեան, մասնագէտ Արեւելեան Բուլերու, կը գնէ ամէն տեսակ բուլեր՝ մասնաւորապէս հին տաճկական և արեւելեան. Թղթակցութիւն կը խնդրուի գաւառներու հետ. առաջնակարգ յանձնարարութիւնք: Փոխանակութիւն և թղթակցութիւն ամէն երկիրներու հետ:
Կալաթա, Տէյիրմէն խան, թիւ 19:
7—10

Տր. ԽԱՉԱՏՈՒՐԵԱՆ ԵՒ ՈՐԴԻ
ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ-ԱՏԱՄՆԱԲՈՅԺ
396, Մեծ փողոց Բերա, 396
Տեսնել 4րդ Երեսը

Պայպըլ Հաուզի հրատարակութիւնները կարդալ Դ-րդ երես:

ԻՒՆԻՕՆ
ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿ.
Հիմնեալ 1828—1829ին
1828
L'UNION
DE PARIS
ԵՐԱՇԽԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ ՀՐԴԵՀԻ ՃԻՒՂԻՆ
97 Միլիօն
ԵՐԱՇԽԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ ԿԵՆԱՑ ՃԻՒՂԻՆ
137 Միլիօն
Ընկերութեան դրամատունն է
ՕՍՄ. ԿԱՅՍ. ՊԱՆՔԱՆ
Թուրքիոյ և Պուլկարիոյ Տնօրէն
Սիմոն էֆ. Քոյումճեան
Կենաց ճիւղին տեսուչ Մհրան էֆ.
Տէր Ներսէսեան
Կ. Պոլիս, Կալաթա, Թաշտապուրուն խան, Օսմ. Պանքային դէմ

THE
LANCASHIRE
INSURANCE
COMPANY
ՀՐԴԵՀԻ ԵՒ ԿԵՆԱՑ
ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԱՆԳԼ. ԸՆԿ.
Հաստատուած 1852ին

Կեդրոնական գրասենեակ ընկերութեան Անգլիա «Լանքաշիր Էնշուրընս Պուիլտինկս Էքսչէնճ Սթրիթ, Մանչեսթըր:
Դրամագլուխ անգլ. ոսկի 3,000,000
Պահեստ » » 1,574,400

ՀՐԴԵՀԻ ՃԻՒՂ
Հրդեհի ապահովագրութիւն ամէն տեսակ սեպհականութեանց վրայ, ինչպէս քարաշէն և փայտաշէն տուներ, կարասիք, խանութական ապրանք, եւն, եւն, ամենանպաստաւոր պայմաններով և սակերով:

ԿԵՆԱՑ ՃԻՒՂ
Այս ընկերութիւնը ամէնէն նպաստաւոր պայմանները զորս կ'ընծայէ կեանքեր ապահովագրել ուզողներուն:
ՊԱՅՄԱՆԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ՆՈՐ ՏԵՍԱԿ ՄԸ
Տիեզերական ապահովագիր, անվիճելի, առանց սեղմումի և շահուց մասնակցութեան:
Մեն տեղեկութեանց համար դիմել ընդհանուր գործակալներուն
ՊՕՆՏ ՍԷԼԻԷՐ և ԸՆԿ.
Թիւ 4, Քիւչիւք Թիւնէլ խան, Ղալաթիա
38—104

ԾԱԽՈՒ ՏՈՒՆ ԳՆԱԼԸ ԿՂԶԻ
Գնալը կղզի հայոց եկեղեցւոյ դէմը, ութը սենեակով գեղեցիկ տուն մը ծախու է, որուն առաջին յարկը քարաշէն է իսկ վերջին երկու յարկերը փայտաշէն, ունի ընդարձակ պարտէզ ապաղատու ծառերով, ջրամբար մը և հոր, դիմել Արեւելքի Տնօրէնութեան:
477 2—5

1900
ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ՑՈՒՑԱՏԵՏՐ-ՕՐԱՑՈՅՑ
Չորս լեզուաւ
ՏԱՃԿԵՐԷՆ, ՀԱՅԵՐԷՆ, ԳԱՂՂԻԵՐԷՆ ԵՒ ՅՈՒՆԱՐԷՆ
Ռուս հին, Նոր եւ արաբական տոմարներու
Պարզ կազմ 3 ղրշ. լաքակազմ 5 ղրշ. ոսկեզօծ կազմ 8 ղրշ: Կը գտնուի բոլոր թղթավաճառներու քով:
Կեդրոնատեղի Յ. ՄԱՍԹԻՒՍԵԱՆ Թղթավաճառանոց: Միւնճանճըլար եօղուշու, թիւ 27, Ստամպոլ:

ԻԼԱՆ
Անատօլու Օսմանլը Թիմուր եօլու
15000 քիլօկրամ Թամ վակոն եիւքի օլմաք վէ եախօտ օ սըքլէթ իւթիպարը իլէ եիւքրէթի թէէտիյէ քըլընմաք իւզրէ Քօնեաստան Հայտար-Բաշաեա իճրա խտիլէն հըրնդա նաքլիեաթընա թաթպիք օլընմաք օլան (101) նօմերօլու սէյրի խաֆիֆ փէվքէլատէ վէ մուվաքքաթ թարիֆանըն Պիրինճի խալվէնի էօնիւմիւզտէքի Թըշրինի Սանի իպթիտասընտան իթիպարէն մէվքիէյի իճրայէ վազ խտիլմէյէճէկի վէ մէզքիւր խալվէնին հիւքմի ֆի 31 Քեանունի Սանի 1900 թարիխինէ քատար ճարի օլաճաղը էհալիյի միւթէվէլըրէյէ իլան օլընուր:
Հայտար-Բաշա, 26 Թէշրինի-էվվէլ 1899
Միւտիւրիէթ

ՏԻԵԶԱՐԻ ԳԻՆԻՆ ՈՒ ՕՇԱՐԱԿԸ

ԼԱՔԹՕ-ՖՈՍՖԱԴ ՏԸ ԴԻՒԶԱՐ

VIN et SIROP de DUSART

Տիեզերքի գինիին ու օշարակին մէջ գտնուած լաքթօ-ֆոսֆատը որ չեն ամենէն ազդեցիկ վերանորոգիչն է։

Ոսկրաթիւք տղայ ոսկորները կը շինէ ու կը զօրացնէ. ամ կուտայ թոյլ և ծուլային տղոց։

Ցղի կիները այս գինին ու օշարակը խմելով չեն յոգնիր ու չեն վտիտիր և առողջ տղայք կը ծնին։

Լաքթօ-ֆոսֆատը ստնտուներուն կաթը կը շատցնէ և տղաքը կը պաշտպանէ ընդդէմ ատամնահանութեան հիւանդութեանց։ Իր ազդեցութեամբ, ակռաները շուտ կը բուսնին։ Բարիզ, Վիվիէն փողոց։ A.

ԳԼԽԱՑԱՒԷՐ
ԿՈՒԱՐԱՆԱ

GUARANA

ԿՐԻՄՕ ԵՒ ԸՆԿ.

ԴԵՂԱԳՈՐԾ Ի ՓԱՐԻԶ.

Այս թուղթին ու բնական փոշին մէկ ծրարիկը քիչ մը շաքարոտ ջուրի մէջ հալեցնելով, կը բաւէ ցնցելու համար գլխացաւերը կամ ամենէն բուռն կղզացաւերը, ասոնց ձեռնտու ազդեցութեան ատամներուն վրայ։

Դեղատ. ի Փարիզ, Վիվիէն փողոց Թիւ 8 և դեղարաններ A.

ԱՆՁՆՈՒԷՐ ԿԻՆ

Ամուսինս պաղառութեան հետեւանքով սոսկալի հիւանդութեան մը ենթարկուեցաւ. ամէն բանէ կը զանէր ու ստամոքսը ոչինչ կ'ընդունէր. տեւական ցնցութիւն մը կրակներու մէջ կը տոչորէր խեղճ մարդը որ շարունակ ջուր կ'ուզէր առանց կարող ըլլալու ծարաւը յագեցնել։ Գիշերները բնաւ չէր կրնար քնանալ և թէ քիչ մը մրափէր իսկ յանկարծական սոսումով մը անկողնին մէջ վեր կը ցատքէր և այսպէս կը տառապէր, բոլորովին նիհարցած ու յուսահատ։ Բժիշկները շաքարախտ կարծելով հանքային ջուրեր ղրկեցին զայն և ես ու զաւակներս ամէն զոհողութիւն յանձն առինք մեր սիրեցեալ հիւանդին բժշկութեան համար. սակայն աւա՜ղ հիւանդութիւնը փոխանակ ընկճուելու հետզհետէ կը ծանրանար։

Օր մը լսեցի որ դրացի ծերուկ մը իր ստամոքսի հիւանդութենէն բժշկուեր է ՌՕՊԼՇՕ խմելով. ուստի անմիջապէս շիշ մը գնեցի այս դեղէն և աղաչեցի ամուսնոյս որ ՌՕՊԼՇՕին ալ փորձն ընէ. սակայն հիւանդը որ դեղ փոխելէ զզուած էր, մերժեց և սկսաւ դիւրահաւանութիւնս ծաղրել։ Վերջապէս երկար թախանձանքներով յաջողեցայ խմցնել գաւաթ մը ՌՕՊԼՇՕ որուն ցոյց տուած անմիջական բարւոքումը ու թեթեւցումը, յոյս ներշնչեցին ամուսնոյս և քիչ յետոյ աղաչեց որ երկրորդ գաւաթ մը եւս տամ. այսպէս շարունակելով ՌՕՊԼՇՕն երկու շաբաթ վերջը հիւանդութիւնը սկսաւ աստիճանաբար բժշկուիլ, ախորժակը բացուեցաւ, մարսողութիւնը ու բնական ոյժերը կանոնաւորուեցան և վեց ամիս ետքը հիւանդութենէն բնաւ հետք չմնաց

Բարիզ մատամ Ալտա տիւ Մօրէլ,

ՌՕՊԼՇՕն ձեան ուրիշ տեղ կը տրուի փոքրիկ տղոց և խիստ օգտակար արդիւնք կուտենայ. կը ծախուի Կ. Պոլսոյ և գաւառներու մեծ դեղարաններն ու դեղի մթերանոցները։

466 Ա. 2—13

ԼԱ ՆԻՒ-ԵՈՐՔ

ԿԵՆԱՑ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ԸՆԿ.

Ամենածնին Միջազգային Ընկ.ն Կենաց վրայ ապահովագրութեան

Տնօրէնութիւն յԵւրոպա

Բարիզ 1 և 3 Լը Բէլթիէ փողոց (Պուլվառ տէ Զ'իթալիէնի անկիւնը)։ Ընկերութեան շէնքերն այժմ կը վերաշինուին, ուրով իր գրասենեակներն ժամանակաւոր փոխադրուած են Նոտր-Տամ տէ Վիքթուար փողոց Թ. 42։

1898 Յունուար 1ին ամբողջովին իրականացած երաշխաւորութեան պատրաստ գումարն է ՄԷԿ ՄԻԼԻԱՌ ՔԱՌԱՍՈՒՆ ՄԻԼԻՈՆ Ֆր.։ Ապահովագրութիւն որ կը բանի՝ 4,545,160,943 Ֆր.։ Ընկերութեան հիմնուելէն ի վեր՝ 1845՝ ապահովագրեալներու վճարուած՝ մէկ միլիառ 320 միլիոն։

1898ին հնչուն դրամով վճարելի շահերն են 14,400,000 Ֆր., 1897էն 1,424,000 Ֆր. աւելի։

ԼԱ ՆԻՒ ԵՈՐՔ ունի 300,000է աւելի անդամ, որոնք Ընկերութիւնը կը կազմեն, որոնց կը պատկանին Ընկերութիւնն և որոնց կը վերաբերին Ընկերութեան բոլոր շահերը։ Եթէ մասնակից էք, և կամ ասկաւին չէք, խիստ շահեկան է ձեզի համար ճանչնալ Ընկերութեան մասնաւոր կարգադրութիւնները։ Օրինակի համար մանրամասն տեղեկութիւններ ուզեցէք իրեւ հասութաբեր զուտ ապահովագրութեան վրայ որ կարիքին չորս երաշխաւորեալ տոկոս ունի. Նոյնպէս տարեվճարներու եւս այլազան ձեւով ապահովագրութեան վրայ, ի դէպ մահու որոշեալ ժամանակամիջոցի մէջ։ Աւելի ընդարձակ տեղեկութիւններու համար դիմել առ

Տնօրէնութիւն ի Թուրքիա
Ճ. Ռ. ՀՈՒԻԹՕԼ ԵՒ ԸՆԿ.
Քննիչ-Պատուիրակ
Ա. ՋՈՒՀԱՃԵԱՆ
Վօյվօտա փողոց Վիթալիս խան Ղալաթիա

ՀԱՍՏԱՏԵԱԼ 1852

Տքր Ս. ԽԱՉԱՏՈՒՐԵԱՆ ԵՒ ՈՐԴԻ

ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ-ԱՏԱՄՆԱԲՈՅԺՔ

396 ՄԵԾ ՓՈՂՈՑ ԲԵՐԱ 396

([illegible])

Կատարելագործեալ գործիքներու միջոցաւ ամենատաւտիկ ցաւած ակռաներն ձեռ անցուած կը լեցնեն. ցաւազերծ և բոլորովին [illegible] պայմաններու։

Նորաձեւ [illegible], ճենապակի, և գիւտացեալ արհեստական ակռաներ կը պատրաստեն, յար և նման բնականին, [illegible], և այլ արդիական [illegible]։

Բերնի հիւանդութիւնք կատարելապէս կը բուժուին ինչպէս նաեւ [illegible] և [illegible] մէջ, [illegible]։

Տ. Գ. Ջիհանեան կ'ընդունի օրերն ալ, ([illegible]) ինչպէս նաեւ ամէն օր, ([illegible]) հիւանդ կ'ընդունին Բերայի գործատեղին։

Գտնել [illegible] կրնան [illegible] բնակարանին, [illegible] 1 [illegible]։

ԼԱՒԱԳՈՅՆ ՄԱՔՐՈՂԱԿԱՆԸ
HUNYADI JANOS

Անմիջական, ապահով եւ դիւրին կերպով կ'ազդէ

Տիեզերահռչակ համբաւ

ԶԳՈՒՇԱՆԱԼ ԿԵՂԾԵՐԷՆ

Պահանջելու է հետեւեալ անունը պարունակող պիտակով շիշեր

ANDREAS SAXLEHNER

Կը ծախուի գլխաւոր դեղավաճառներուն և դեղագործներուն քով։

Լ'ԱՆՔՌԸ

ԱՐԵՒԵԼՔԻ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆՑ ԱՄԷՆԷՆ ՀԻՆ, ՀԱՄԲԱՒԱՒՈՐ ԵՒ ՏԱՐԱԾՈՒԱԾ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆԸ

Երաշխաւորութեան գումար 147 միլիոն.

1871էն մինչեւ 1897 վճարուած գումար 239 միլիոն։

ՎԱՐՉԱԿԱՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴ

Պ. Պ. Կոմս էտմոն Ջիլի, կայս. և Թագ. մասնաւոր խորհրդական, Նախագահ
» Ռոտոլֆ Հօեօս, Դեր-Նախագահ.
» Ժօզէֆ Հօեօս, կայս. և Թագ. մասնաւոր խորհրդական.
» Գոլոման Նագօ, » » » » »
» Անթուան Բրօքէշ տ'Օսթէն.
Թէոտոր Բօնձէն
Ժան տը Վէնինկ-Ինկէնհայմ

Կառավարութեան Քօմիսէր
Պ. ԺԱՆ ՄԻՒՔ, Կայս. և Թագ. Նախարարական խորհրդական
Ընդհանուր գործակալ. ԼԻՕՆԷԼ ՊՕՆՏԻ
ՏՆՕՐԷՆՈՒԹԻՒՆ. Բերա, Թիւնէլի հրապարակը, Սարաֆօղլուի տուն։
ԱՐԵՒԵԼՔԻ ՀԱՄԱՐ 176

ԹՈՄԱՍ ՈՒԻԼՍԸՆ

ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒՔ

Ընթացք Հըլլի, Կ. Պոլսոյ և Օտեսայի

Անուանք	Թօնօ	Անուանք	Թօնօ	Անուանք	Թօնօ	Անուանք	Թօնօ	Անուանք	Թօնօ
Ալպանօ	1069	Գօմօ	1497	Գօզօ	1011	Մալմօ	724	Րօզարիօ	186
Ալէրթօ	3607	Գօնկօ	2906	Գրօտնօ	1695	Մարէնկօ	2273	Սաֆօ	1113
Անճէլօ	1541	Գօրսօ	895	Հիրօ	775	Մարըդէլլօ	3709	Ցիբբօ	1735
Արքօսդօ	2377	Տիտօ	4811	Հիտալկօ	1581	Միրատօ	3557	Սիլվիօ	1193
Պասանօ	1832	Տօմինօ	937	Հինտու	3720	Միլօ	1037	Սքէրօ	1200
Պորոտինօ	1864	Տուրօ	2383	Հորատիօ	3600	Մօնթէպէլլօ	1785	Թասսօ	1328
Պրավօ	1076	Տրաքօ	1713	Հումպէր	598	Մուրիլլօ	2419	Թ. Ուիլսըն	1846
Պրիւնօ	841	Տինամօ	504	Իակօ	2354	Նէրօ	1083	Թօբբօ	3827
Պըֆֆալօ	4431	Էպրօ	2464	Իտահօ	5540	Օհիօ	4100	Թօլէտօ	1470
Գէյրօ	1671	Էլտորատօ	1520	Ժիւնօ	1080	Օնթարիօ	4036	Թօրրիտօ	487
Գալիբսօ	1337	Էրաթօ	1481	Քէլսօ	1053	Օրլանտօ	1535	Ուրպինօ	2429
Գամէօ	1244	Ֆիտօ	954	Քոլբինօ	2307	Բալէրմօ	1637	Վասօ	1914
Գազօ	1094	Ֆինլանտ	1823	Քօվնօ	1700	Բօլօ	510	Վօլօ	1289
Չիքակօ	2729	Ֆլամինկօ	849	Լէօ	1053	Րիալթօ	2229	Վօլթուրնօ	2396
Սիսէրօ	1834	Ֆրանչիսքօ	4582	Լէպանդօ	2272	Րինալտօ	1663	Եէտօ	1850
Գլիօ	2697	Գալիլէօ	3060	Լիվօրնօ	1643	Րօլլօ	1613	Զէնօ	1200
Գոլօրատօ	4235	Գիդանօ	1243	Լորէնզօ	3191	Րօմէօ	1789		

Պլայօ շոգենաւը, նաւապետ Ճօնսըն, ընդհանուր վաճառքով Հըլլէն հոս կ'սպասուի նոյ. 9ին։

Մուրիլլօ շոգենաւը, նաւապետ Ճօնսթըն, ընդհանուր վաճառքով այժմ կը բեռնաւորի ի Հըլ և նոյ. 3ին (Ն. Տ.) պիտի մեկնի ուղղակի Պոլիս գալու համար։

Դիմել առ գործակալս Ձ. ՀԻԼՑ ԷՆՏ ՐԻԶՕ
Թիւ 17—18, Քիւչիւք Միւմէզ խան, Ղալաթիա

ԱՄԷՆՈՒՆ ՕԳՏԱԿԱՐ

Ամէն ոք կրնայ իր կեանքը ապահովագրել կամ զաւակներուն օժիտ կամ դրամագլուխ հայթայթել շաբաթական վճարումներով, սկսեալ 2 դահեկանէ, և այս ամէնը առանց բժշկական քննութեան։

Այս տեսակ ապահովագրութիւն գործադրողն է

ՊԵՐԼԻՆԻ ՎԻՔԹՈՐԻԱ

կենաց համար և արկածներու դէմ ապահովագրական ընկերութիւնը,

հիմնեալ արքայական հրամանաւ 1853ին

	Ֆրանք
Դրամագլուխ և պահեստք	239,189,580
Ապահովագրեալ դրամագլուխ	870,644,476

«ՎԻՔԹՕՐԻԱ-ԱՐԻԱՆԱ»

Միմիայն մէկ տարի շաբաթական մէկ ֆրանք վճարելով մարդ ցկեանս կ'ապահովագրուի ընդունելու համար

1. 10,000 Ֆր. եթէ մահ պատահի։
2. 15,000 Ֆր. ի հասոյթ մը, եթէ խեղութիւն պատահի։
3. 200 օր, 5 Ֆր. ամէնօրեայ հատուցում ծովու կամ երկաթուղւոյ, թրամվէյի և թիւնէլի արկածներու հետեւանքով։

Բոլոր Թուրքիոյ համար ընդհանուր ներկայացուցիչ
Ցակորեան խան Թիւ 71 Ղալաթիա
Ընդհանուր գործակալութիւն
Ցակորեան խան 12, 13 Կ. Պոլիս

Կը փնտռուին գործակատար-պաշտօնեաներ։

453 22—39

ԲԱՑ ՆԱՄԱԿ

Զբաղումներս ստիպած էին զիս նստողական կեանք վարել, որուն հետեւանօք ամէն օր կը տառապէի ՊՆԴՈՒԹԵՆԷ ու ՊԱՍՈՒՐԷ։ Շարունակ գլուխս կը ցաւէր, աչքերս կը մթննային, ստամոքսս կը խառնուէր և օր մը հանգիստ չունէի։ Պասուրէն գոյացած պալարները մանաւանդ միշտ կը խլրտային։ Բժիշկի մը յանձնարարութեամբ ՏՔԴ. ՖՐԱՆՔԻ ԱՌՈՂՋՈՒԹԵԱՆ ԴԵՂԱՀԱՏԵՐԸ գործածելէս քիչ յետոյ ստամոքսս շտկուեցաւ, գլխուս ցաւերը անցան. պնդութիւնը աստիճանաբար բժշկուեցաւ և ոչ Պասուրէն և ոչ ալ պալարներէն հետք չմնաց, և հիմայ Տքդ. Ֆրանքի առողջութեան դեղահատերուն շնորհիւ կատարելապէս առողջ կ'ապրիմ։

Ֆրանսա Սէն Լօռան գաւառին կառավարիչ.
ԱԼՖՐԷՏՕ

Վերոյիշեալ դեղահատերը ճշմարտապէս միակ դարման են, պնդութեան, պասուրի և անոնցմէ գոյացած ամէն կարգի հիւանդութեանց. կանոնաւորապէս գործածուելով, ստամոքսն ու աղիքները կը զօրացնեն ու մարսողութիւնը կը դիւրացնեն։ Կը ծախուին Կ. Պոլսոյ և գաւառներու մեծ դեղարաններն ու դեղի մթերանոցները։ 479 1—26

ՀԻՆ ԳԻՆԻ Երեսունէն ուր տարուան, բժիշկներու կողմէ յանձնարարուած նոր ապաքինածներու և անարիւնութիւն ունեցողներու։ Դիմել Օրթագիւղ հանգուցեալ մուխթար Ցակոբ աղայի տունը։

ՌՕՍԻԱ
ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

1881 Մարտ 20ի Կայս. Իրատէով արտօնեալ Ընկերութեան կեդրոնատեղին Պետերսպուրկ Ընկերութեան ապարանքը, Մեծ Մորսքայա 37 Ապահովագրութեանց ճիւղեր ՀՐԴԵՀ.— ԿԵՆՔ.— ՓՈԽԱԴՐՈՒԹԻՒՆ.— ԱՐԿԱԾՔ.

Երաշխաւորութեան գումար	121,765,333 Ֆր.
1898ի հասոյթք	34,775,462 »
1881էն ի վեր Ընկերութիւնը իր ապահովագրեալներուն վճարած է մօտ՝	164,172,000 »

Ընկերութեան քննիչ ի Կ. Պոլիս
Ա. ՀԻՒՐՄԻՒԶ

Ղալաթիա, Քարաքէօյ [illegible]
([illegible])

Ընդհ. Գործակալ Թուրքիոյ համար
ԹԷՕՏՕՐ ՐԷԲԲԷՆ

ՕՍՄ. ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԴՀ. ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՀԻՄՆՈՒԱԾ
Վեհափառ Սուլթանին Կայսերական Իրատէով
Որ կը կրէ 2/14 Օգոստ. 1892 Թուակ. ից 0 սէֆէր 1310)

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ
Հրդեհի, արկածներու, փոխադրութեանց եւ կեանքի վրայ
Ընկերութեան կեդրոնատեղին կա ՈՂԻՍ ԵԷՆԻ խան, Քարաքէօյ Ղալաթիա

Գործակալ, Ղալաթիոյ մէջ
Պ. Ալպէր Սիմըն
Ցակորեան խան, Վօյվօտա փողոց
Թիւ 67

Գործակալ, Պոլսոյ կողմը
Օսմ. Պանքայի մասնաճիւղը
Եէնի ճամի Հավլուսը փողոց,
Օսմ. Նամակատան դէմը

Դեր-գործակալ Պոլսոյ կողմը Պ. Ի. Զաւօխ
Մարբուճճըլար, Զարչըլը խան, Թիւ 21 194

ՇԻՐՔԷԹԻ 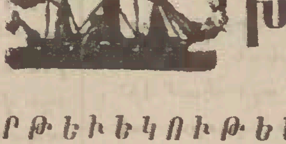 ԽԱՅՐԻԷ

ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ ԵՐԹԵՒԵԿՈՒԹԵԱՆ ՑՈՒՑԱԿ

1899 Հոկտեմբեր 13էն սկսեալ մինչեւ ցնոր տնօրինութիւն

Եւրոպական եզերքէն Կամուրջ

12 45 Ր. հիս. պէպ. արն. գրչ. օրթ. պշկ. 20
12 45 Ենիմ. մէզպ. պէօյք. Թրպ. ենք. սթն. պօյճ. (պիտի հաղորդակցի) 40
1 33 Պօյճ. Ր.հիս. պէպ. արն. գրչ. օրթ. պշկ. 38
1 30 Ենմ. մէզպ. պէօյք. քրճպ. Թրպ. ենք. միրկ. (պիտի հաղորդակցի) 43
2 15 Միրկ. Ր.հիս. պէպ. արն. գրչ. օրթ. պշկ. 37
2 15 Ենմ. մէզպ. պէօյք. Թրպ. ենք. սթէն. պօյճ. (պիտի հաղորդակցի) Պշկթ. 46
2 3; Ր. Ա. զվք. ենմ. մզք. պէյքտ. Թրպ. պէյզ. բշպ. չպզ. գնլ. Ա. հիս. գնտ. պէշկ. 39
3 — Պօյճ. ր. հիս. պէպ. արն. գրչ. օրթ. պէշ. 20
3 15 Ենմ. մզք. պէյքտ. Թրպ. ենք. սթէն. միրկ. ր. հիս. պէպէք (պիտի հաղորդակցի) 45
4 10 Պէպէք արն. գրչ. օրթ. պշկ. 43
4 15 Ենմ. մզք. պյքտ. Թրպ. ենք. սթն. պօյճ. (պիտի հաղորդակցի) պէշիկթաշ 40
5 — Պօյճ. Ր. հիս. պէպ. արն. գրչ. օրթ. պշկ. 37
5 30 Ենմ. մզքպ. պէյքտ. Թրպ. ենիք. միրկ. Ր. հիս. պէպ. արնվ. գրչ. օրթ. պէշկ. 46
6 45 Պէյզ. ենք. զանլ. միրկ Ր. Ա. հիս. զանտլ. պէպ. արնվ. չէնկ. պէյլ. օրթ. Դզկ. սկիւտ. 20
6 45 Ր. Ա. զվք. ենմ. մէզք. պյքտ. Թրպ. ենք. սթէն. միրկ. Ր. հիս. պէպ. արնվ. գրչ. օրթ. պէշկ. 21
8 15 Ր. Ա. զավ. ենմ. մէզք. պյքտ. Թրպ. պէյզ բշպճ. չպք. զանլ. Ա. հիս. գնտլ. վնիք. չէնկ. պէյլ. զուզկ. սկիւտ. 39
9 — Ենմ. մզքպ. պյքտ. Թրպ. ենիք. սթէն. պօյճ. Ր.հիս. պէպ արն Գրչ. օրթ պէշկ 18
10 — Եընմ. մէզար. պէօյք. Թարապ. էէնք. միրկ. (պիտի հաղորդ.) Ր. հիսար պէշ. 38
10 35 Միրկ. պէպ. արն. օրթ. 43
11 — Ենմ. մէզք. պէյքտ. Թրպ. ենիք. պօյճ. ր. հիս. պէպ. արն. գրչ. պէշկ։ 45

Ասիական եզերքէն Կամուրջ

12 45 Ա. հիս. գնտլ. վանք. չէնկ. պէյլ. զզկ. 33
1 — Պէյզ. բշպճ. չպքլ. զանլ. Ա.հիս. (պիտի հաղորդակցի) գնտ. սկիւտ. 21
1 30 Ա. հիս. գնտ. վնիք. չնկ. պէյլ. Դզկ. պշկ. 18
2 — Պէյզ. բշպճ. ենիք. զանլ. պօյճ. Ր.հիս. գնտ. պէպ. վնիք. չնկ. պէյլ. զզկ. 44
2 30 Ր. Ա. զվ. եէնիմ. մէզպ. պէօյք. Թրպ. պէյզ. բշպճ. չպք. գնլ. Ա. հիս. (պիտի հաղորթակցի) գնտ. պշկ. 39
3 45 Ա. հիս. գնտլ. վնք. չնկ. պէյլ. զզկ. պշկ։ 33
4 23 Պէօյք. Թրպ. Պէյզ. բշպ. չպքլ. գնլ. Ա. հիսար (պիտի հաղորդակցի) գնտ. 33
5 15 Ա. հիս. գնտլ. վնիք. չնկլ. պէյլ. զզկ. պշկ. 44
6 45 Պէյզ. ենիք. զանլ. պօյճ. Ր. Ա. Հիս. գնտ. պէպ. արնվ. վնք. չնկ. պէյլ. օրթ. զզկ. սկիւտ. 20
8 15 Ր. Ա. զվզ. ենիմ. մէզպ. պպօյք. Թրպ. Պէյզ. բշպ. չպքլ. զանլ. Ա. հիս. գնտլ. վնիք. չնկլ. պէյլ. զուզկ. սկիւտ։ 39
10 10 Ա. հիսարէն ուղղակի կամուրջ։ 44
10 30 Պէյզ. ենիք. զանլ. Ա. հիս. զանտ. չնկլ. պէյլ. զուզկ. սկիւտ. 37
11 10 Վանիգիւղէն ուղղակի կամուրջ։ 33

Կամուրջէն եւրոպական եզերք

1 15 Պէշկ. օրթ. արն. պէպ. Ր. հիս. պօյճ. սթն. ենիք. Թրպ. պէօյք. մէզք. ենիմ. 45
2 15 Պէշիք. միրկ. 20
2 30 Պէշկ. օրթ. գրչ. արնվ. պէպ. Ր. հիս. միրկ. ենք. Թրպ. պէօյք. մզպ. ենմ. 40
3 30 Պէշկ. պէպ. 43
3 40 Սկիւտ. զզկն. օրթ. պէյլ. չնկլ. արնվ. գնտլ. Ա.Ր. Հիս. պօյճ. գնլճ. ենիք. բշպ. պէյզ. Թրպ. պյքտ. մզք. ենմ. Ր. Ա. վզ. 21
3 35 Պէշկ. օրթ. գրչշ. արնվ. պէպ. Ր. հիս. պօյճ. պիտի հաղորշակցի 37
4 — Պէշկ. պօյճ. սթէն. ենիք. Թրպ. պէօյք. մզքպ. ենիմ։ 46
6 — Պէշկ. օրթ. գրչշ. արն. պէպ. Ր. հիս. միրկ. ենիք. Թրպ. պէյքտ. մզքպ. ենմ. Ա. զավաք 39
7 — Պէշկ. զզկ. պէյ. չէնկ. արնվ. զանտ. Ա. հիսար պօյճ. գնլճ. էէնիք. պէյքզզ Թրպ. պէօյ. մէզպ. էէնիմ. 18
8 30 Պշկ. օրթ. արնվ. պէպ. Ր. հիս. միրկ. ենիք. Թրպ. պէյքտ. մզքպ. ենիմ։ 38
9 35 Պէպ. Ր. հիս. պօյժ. ենիք. Թրպ. պէօյք. մզքպ. ենիմ. 45
9 45 Պշկ. օրթ. գրչ. արնվ. պէպ. Ր. հիս. միրկ. պիտի հաղորդակցի 43
10 15 միրկ. ենիք. Թրպ. պյքտ. մզքպ. ենիմ. Ր. Ա. զավազ 46
10 20 Պէշկ. գնտլ. Ա. հիս. զանլ. չպքլ. բշպճ. պէյզ. Թրպ. պէօյք. մզքպ. 40
10 40 Պէշկ. օրթ. գրչշ. արնվ. պէպ. գնտլ. Ա. Ր. հիս. միրկ. գնլ. ենիք. բշպ. պէյզ. 21
11 — Պէպ. Ր. հիս. պօյճ. սթէն. ենիք. Թրպ. քրճպ. պէյքտ. մզքպ. ենիմ։ Ր. Ա. զվզ. 39
11 15 Պէշկ. օրթ. գրչշ. արնվ. պէպ. Ր. հիս. միրկ. ենիք. պիտի հաղորդակցի 18
11 45 Ենիք. Թրապ. պէյքտ. մէզքպ. ենիմ։ 43
12 — Պէպ. Ր. հիս. պօյաճ. ենիք։ 37
12 — Պէշկ. օրթ. գրչշ. արնվ. պէպէք 33

Կամուրջէն ասիական եզերք

2 35 Սկիւտ. զզկն. պէյլ. չնկլ. վնիք. գնտլ. Ա. հիսար։ պիտի հաղորդակցի 33
3 — Պէշիկ. պէյլ. չնկլ. Ա. հիս. գնլճ. չպքլ. բշպ. պէյզ. Թրֆ. պէօյք. 38
3 40 Պէշք. սկիւտ. զզկն. օրթ. պէյլ. չէնկ. արնվ. գնտլ. Ա.Ր. հիս. զանլ. ենիք. բշպ. պէյզ. Թրպ. պյքտ. մզքպ. ենմ Ր. Ա. զավ։ 20
4 35 Ուղղակի Ա. հիսար։ 44
5 — Պէշ. զզկն. պէյլ. չնկ. վնք. գնտլ. Ա. հիս. զանլ. չպզ. բշպ. պէյզ. 21
7 — Պէշք. զզկ. պէյլ. չնկ. արվ. գնտլ. Ր. հիս. պօյճ. գնլ. ենիք. պէյզ. Թրպ. պէօյք. մզքպ. ենիմ. 18
8 45 Պէշ. զզկ. պէյլ. չէնկ. վնիք. գնտլ. Ա. հիս. զանլ. չպզլ. բշպճ. պէյզզ։ 37
9 25 Սկիւտ. զզկն. պէյք. չնկլ. վնիք. գնտլ. Ա. հիս. 44
10 20 Պէշկ. գնտլ. Ա. հիս. զանլճ. չպզլ. բշպճ. պէյզ. Թրպ. պէօյ. մզքպ. 40
10 25 Պէշզ. զզկն. պէյլ. չէնկլ. վնիք։ 33
10 40 Պէշկ. օրթ. գրչշմ. արնվ. պէպ. գնտլ. Ր. Ա. հիս. միրկ. զանլ. ենիք. բշպ. պէյզօզ 21
11 10 Պէշ. պէյլ. չէնկ. վնք. Ա.հիս. բշպ. պէյզ. 44
11 40 Գնտ. Ա. հիս. գնլ. չպզ. բշպ. պէյզ. 38
11 55 Պշկ. զզկն. պէյլ. չէնկ. վնիք. 20

ԺԱՄԱՆԱԿԱՑՈՅՑ ՍԿԻՒՏԱՐԻ ՇՈԳԵՆԱՒԵՐՈՒ ԵՐԹԵՒԵԿՈՒԹԵԱՆ

Սկիւտարէն Կամուրջ

Ժ. Վ.
— —
— —
1 —
1 40
2 —
2 35
3 —
3 35
4 —
4 40
5 20
5 45 Պէշիկթաշ
6 35 »
7 15 »
8 —
8 45
9 35
10 10 Պէշիկ. Գապաթ.
10 30 Գուզկունճուք
11 55 »
11 15 »
12 —

Կամուրջէն Սկիւտար

Ժ. Վ.
— —
— —
1 50 Գուզկ.
2 25
2 50
3 25
3 50
4 40
5 30 Պէշիկթաշ
6 15 »
7 5 »
7 45 »
8 20
9 —
9 40
10 15 Գուզկ.
10 40 »
11 — »
11 25 »
11 50
12 —

Սկիւտարէն Պէշիկթաշ

Ժ. Վ.
— —
— —
1 —
1 30
2 15
2 50
3 50
4 50
5 45
6 35
7 15
8 20
9 35
10 — Գապաթ. Պէշկ.
10 45 » »
11 25
11 50

Պէշիկթաշէն Սկիւտար

Ժ. Վ.
— —
— —
1 10
1 40
2 30
3 — Գուզկ.
4 —
5 -
5 42
6 27
7 17
7 57
8 30
9 45
10 15
— —
11 —
11 35
12 10

ՆԷՐԻ ԳԱԼԱՆ ՄԷՃՈՒՍԻ

Նոր Հրատարակութիւն Պայպլ Հաուզի

Նուէրի յարմար գեղեցիկ գրքոյկ մը։ Հայատառ Թուրքերէն Թարգմանութիւն Ամերիկայի մէջ վերջերս հրատարակուած և ժողովրդին կողմէ մեծ ընդունելութիւն գտած գրքոյկի մը։ 64 երեսներէ կը բաղկանայ։ Փառակազմը որ կողքին վրայ ոսկեզօծ պատկեր ունի, կը ծախուի 4 դահեկանի, իսկ Թղթակազմը 60 փարայի։

Կը ծախուին Պայպլ-Հաուսի գրատան մէջ Ֆինճանճըլար Եօգուշու, Պոլիս։ 173

COMP RUSSE

NAVIGATION A VAPEUR ET DF COMMERCE

ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ ԵՒ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Շաբթուան երթեւեկութիւնք

Գշ. 19 31 Օտէսա ժամը 4ին յետ միջօրէի։
Դշ. 20 1 Իզմիր, Փիրէ, Աղեքսանդրիա ժամը 10ին միջօրէէն առաջ (հաղորդակցելով Աղեքսանդրիա, Փորթ-Սայիտ, Եաֆա, Պէյրութ եւ Քիոս)։
Եշ. 21 2 Օտէսա ժամը 10ին միջօրէէն առաջ։
Եշ. 21 2 Ինէպօլու, Սինօպ, Սամսոն, Օրտու, Կիրասոն, Տրապիզոն, Ռիզէ եւ Պաթում ժամը 1ին յետ միջօրէի։
Ուր. 22 3 Օտէսա ժամը 4ին յետ միջօրէի- 56

ՔԻՒՆԱՐՏ CUNARD

ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ

Ուղղ. [illegible] Լիվըրփուլ և Սեւ-ծովի մէջ

Անուանք	Թոնոլ	Անուանք	Թօնօ
Ումպրիա	7718	Քօթնիա	4501
Էդրուրիա	7718	Սամարիա	3574
Սէրվիա	7391	Մարաթօն	2403
Ուրանիա	7268	Աթլաս	2393
Փավոնիա	5587	Սարակոսա	2163
Մէֆալոնիա	5517	Պարթիա	2246
Կալլիա	4809	Պալմիրա	2144
Սիթիա	4557	Թրինիտատ	1899
Ալէպպօ	2143	Մորոգգօ	1855
Քէտար	1876	Քամփանիա	12950
Շէրպուրկ	1614	Լուքանիա	12950
Քաթալոնիա	4845		

Շէրպուրկ շոգենաւը, նաւապետ Քարպլինս, ընդհ. վաճառքով Լիվըրբուլէն հոս հասաւ։

Դիմել առ ՃՕԼԻ և ՍԻԿԸՐ
Joly et Seager
Մէյմէնէճիլի խան, Թիւ 6, 7, 8, Ղալաթիա, Քարա Մուսթաֆա փողոց։ 571

ՄՈՍ

ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Լիվըրբուլի, Գլազկոյի և Միջերկրականի և Սեւ Ծովի միջեւ բեռնակիր շոգենաւք

Անուանք	Թոնոլ	Անուանք	
Բամսէս	3000	Թիպս	2500
Անուպիս	3000	Նէրթիս	2400
Քէյապս	3000	Օսայրիս	2250
Քէֆրէնս	3000	Ափիս	2250
Մէնէս	3000	Սֆինքս	2000
[illegible]	3000	Բուզիրիս	1500
[illegible]	2500	[illegible]	1500

Դիմել առ Ժ. Վ. ՎԻԹՕԼ և ԸՆԿ
Ռուէթօլ խան
ՃԷՄՍ ՄՈՍ և ԸՆԿ.
568 31, Ճէյմս Սդրիթ Լիվըրբուլ

ՖՐԵՏ. ԼԷՅԼԱՆՏ ԵՒ ԸՆԿ.

ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Լիվըրբուլի և Արեւելքի միջեւ բեռնակիր շոգենաւք

Անուանք	Թօնօ	Անուանք	Թօնօ
Վիքթօրիան	10500	Ֆլավիան	3500
Առմէնիան	10500	Իպէրիան	3500
Քէսդրիան	10500	Արքէտիան	3000
Լանքաստրիան	9000	Ալճէրիան	2500
Ֆիլատէլֆիա	9000	Արապիան	3500
Գոլօմպիան	8000	Ասէնիան	2500
Ճօրճիան	8000	Անատոլիան	2500
Տոմինիան	8000	Ալզաշիան	2500
Ֆլորիտիան	8000	Լէսպիան	2000
Տալմաթիան	3700	Մինիօ	900
Վալօնիան	3700	Օփօրթօ	800
Ֆլամինիան	3700	Լիզպօն	800
Ֆապիան	3500		

Ապրանքի տէրերէն կը խնդրուի իրենց ապրանքն այսուր փոխադրելու կամ Ղալաթիոյ մաքսատունէն հանելու համար իրենց հրահանգը գրել շոգենաւին ժամանումէն 24 ժամ առաջ։

Աւելի տեղեկութեանց համար դիմել առ
ԷՏՎԱՐ ԼԱՖՕՆՏԸՆ
Մէհմէտ Ալի փաշա խան, Թիւ 1
Ղալաթիա

Արտօնատէր ԶԱՐԵՀ ԽՈՒՍՈՒԹԵԱՆ